Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 271 (13.227). 19 НОЯБРЬ 1965 йил ЖУМА. *Баҳоси 2 тийин.*

◆ БУГУН — РАКЕТАЧИЛАР ВА АРТИЛЛЕРИЯЧИЛАР КУНИ

◆ КОММУНИЗМ БИНОКОРЛАРИНИНГ ТИНЧЛИГИ ВА ОСОЙИШТАЛИГИНИНГ ТОЛМАС ПОСБОНЛАРИ, МУСАФФО ОСМОНИМИЗ СОҚЧИЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ФАРОВОНЛИК МАНБАИ

С. ҲАМРОҚУЛОВ,
Самарқанд областъ ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари

◆ ◆

Областимиз меҳнаткашлари етти йилликнинг сўнгги йилини самарали якунламоқдалар. Пахта, пилла, қоракўл тери, жун, сабзавот, узум тайёрлаш планлари муддатидан олдин бажарилди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, Улуғ Октябрь байрами арафасида яна бир улкан ғалабани қўлга киритдилар. Область колхоз ва совхозлари дон сотиш планини бажардилар. Давлат омборига 56 минг тоннадан зиёд дон топширилди. Бунинг 47 минг тоннаси буғдойдир. Бу йил давлатга пландагидан 12 минг тоннадан зиёд кўп буғдой сотилди.

Бу муваффақиятга ғаллакорларимиз қилган фидокорона меҳнат туфайли эришилди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва механизаторлар ғаллазорларда ғайрат кўрсатиб ишладилар. Агротехника тадбирлари ўз вақтида амалга оширилди.

Областимиз ғаллакорлари етиштирилган ҳосилни ўз вақтида ўриб-йиғиб олдилар. Мўл ҳосил етиштириш ва уни тез суръатлар билан йиғиштириб олишда дон харид қилишнинг янги тартиби жорий этилганлиги, пландан ташқари топширилган дон учун оширилган баҳолар билан ҳақ тўлаш белгиланганлиги катта роль ўйнади.

Ғаллаорол районидаги 1- «Ғаллаорол» совхозининг коллективи (директори Н. Яковлев, бош агрономи М. Винников ўртоқлар) 24 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 9 центнердан дон йиғиштириб олди. Ёзда чуқур шудгор қилинган, кузда дон оби тобида экилган участкаларнинг гектаридан эса 10-12 центнердан ҳосил олинди. Пастдарғом районидаги «Улус» совхозида ёғингарчилик кам бўлган йилда ҳам буғдой ҳосилдорлиги гектар бошига 7-8 центнерга, арпанинг ҳосилдорлиги 10-12 центнерга етди. Совхоз коллективи давлатга 5,5 минг тонна дон топшириб, планни қарийб икки баравар ошириб адо этди. Ғаллаорол районидаги 2- «Ғаллаорол» совхози (директори Қ. Мирзаев, бош агрономи У. Мамарасулов ўртоқлар) 25 минг гектар лалмикор майдоннинг ҳар гектаридан 8,3 центнердан буғдой ва арпа олди. Давлатга 4000 тонна аъло сорт буғдой етказиб берилди. Дон нархининг оширилиши натижасида хўжалик ғаллачиликдан 300 минг сўмга яқин қўшимча даромад қилди. Илгари қолоқ бўлиб келган совхоз бу йил кўп фойда кўрди. Пастдарғом районидаги Ильич номли, Каттақўрғон районидаги «Каттақўрғон», Пайариқ районидаги Охунбобоев номли совхозлар, Каттақўрғон районидаги «Чимбойобод», «Пролетарий», Ғаллаорол районидаги «Победа» колхозларининг ғаллакорлари ҳам баракали хирмон кўтардилар.

Дон ҳосилини ўз вақтида йиғиштириб олишда механизаторлар катта ғайрат кўрсатишди. 1- «Ғаллаорол» совхозидан Э. Ҳасанов, А. Соатов, 2- «Ғаллаорол» совхозидан Р. Бобохонов, Б. Турсунов, Т. Суяров, «Улус» совхозидан Б. Тоғаев, К. Комилов, «Каттақўрғон» совхозидан Р. Ғозиев, Р. Саидов, А. Ҳаитов ўртоқлар каби илғор комбайнчилар агрегатларни тўхтовсиз ишлатиб, мавсумда 600-800 гектардан майдондаги ғаллани ўриб-янчиб бердилар.

Бу йил ғалла етиштиришни кўпайтиришда эришилган зафар шубҳасиз улкан ва қувончлидир. Аммо шуни таъкидлаш зарурки, областимиз хўжаликларида ғалла ва озуқабоп экинлар етиштиришни янада кўпайтириш, ҳосилдорликни ошириш, лалмикор деҳқончилик маданиятини кўтариш, илм-фан муваффақиятлари ҳамда илғор тажрибани дадил қўллаб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўлида фойдаланилмаётган имконият ва резервлар бор. Дастлабки ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, фақат Ғаллаорол райони хўжаликларида алмашлаб экишни жорий этиш, кузда кўпроқ майдонга дон экиш ва бошқа агротехника тадбирларини амалга ошириш йўли билан дон етиштиришни бир йил ичида 30-35 минг тонна кўпайтириш мумкин.

Қолоқ хўжаликларда деҳқончилик маданиятини ошириш дон етиштиришни кўпайтиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Каттақўрғон, Пайариқ, Иштихон, Нарпай ва бошқа районлардаги кам ҳосилли ғаллакор хўжаликларни илғор хўжаликлар даражасига етказиш эса ғалла етиштиришни камида 50 минг тонна кўпайтириш имконини беради.

Давлат ғаллакор колхоз ва совхозларни қудратли техника билан етарли таъминлаб турибди. Бу кучдан унумли фойдаланилса бу йил деярли барча майдонга ғаллани кузда экиб олиш мумкин. Кузги дон экишни яқин фурсатда тугаллаш ҳозир областимиз ғаллакорлари олдида турган энг муҳим вазифадир. Айниқса қулай келаётган бу йилги шароитда кузда экилган ғалла юқори ҳосил бериши турган гап. «Каттақўрғон», 1- «Ғаллаорол» совхозлари, Ғаллаорол районидаги «Правда Востока» колхозларининг тадбиркор деҳқонлари худди шундай қилмоқдалар. Улар дон экиш планини бугун-эрта тугаллаш учун астойдил кураш олиб боряптилар.

Аммо қатор районларда кузги дон экиш суст бораётир. Иштихон, Пастдарғом, Хатирчи районларида дон экиш ва ер ҳайдашга мавжуд куч ҳамда техника тўла сафарбар этилмаган. Ҳайдов тракторларининг бир қисми ишга солингани йўқ.

Баъзи жойларда дон экиш сифатига етарли эътибор берилмаяпти. Бундай фактларни Пастдарғом районидаги Куйбишев номли колхозда, Булунғур районидаги «Гулбулоқ», Хатирчи районидаги «Мойбулоқ», Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларида учратиш мумкин. Ана шу хўжаликларда дон экишда агротехника қоидаларига етарли эътибор берилмаётир.

Маълумки, сара уруғлик ғалла ҳосилдорлигини ошириш ва мўл ҳосил етиштиришда ҳал қилувчи омиллардан биридир. Шунга қарамай, кўп жойларда бу масалага етарли эътибор берилмаяпти. Мавжуд уруғлик дон кондиция даражасига келтирилмаган. Давлат омборларидан уруғлик ғалла суст ташиб олинмоқда.

Ғаллачиликда алмашиб экишни жорий этиш ҳосилдорликни оширишда муҳим роль ўйнайди. Областимиз хўжаликари келгуси йилдаёқ ғалла экиладиган майдонларнинг камида тўртдан бир қисмини қора шудгор қилиб қўйишни таъминлашлари зарур. Шунинг учун ҳам ғаллакор район ва хўжаликларнинг раҳбарлари бу масалага жиддий эътибор беришлари, барча имконият ва воситаларни ишга солишлари лозим.

Бу йил шоликор хўжаликлар ҳам ана шу қимматли экиндан юқори ҳосил етиштирдилар. Бу эса давлат планини анча ошириб бажариш имконини беради. Бироқ эътироф этиш керакки, шоли ўрим-йиғими ва давлатга топшириш секин бораётир. Бу аҳволга хотима бериш, шоли ўриш ва уни давлатга топшириш суръатини жадаллаштириб, зиммага олинган юксак мажбуриятни яқин кунлар ичида адо этиш учун барча куч ва имкониятлар ишга солинмоқда.

Давлатга дон сотиш планини республикада биринчилар қатори адо этган самарқандликлар кузги дон экишни яқин кунларда юқори сифатли тугаллайдилар. Ғаллакорларимиз партия XXIII съездини меҳнатда янада катта муваффақиятларга эришган ҳолда кутиб оладилар.

КПСС XXIII съезди шарафига

СИРДАРЁ РАЙОНИ МАРРАГА ЕТДИ

Етти йилликнинг сўнгги босқичини ҳам улкан муваффақиятлар билан якунлаётган Сирдарё райони яна бир ғалабага эришди. Тайёрлов пунктларига 51.523 тонна пахта жўнатилиб, йиллик план муддатидан илгари ошириб бажарилди. Топширилган пахтанинг 50 проценти «зангори кема»ларда териб олинди.

«Малик» совхози, Ленин номли, «Правда», «Ленинград», Ҳамза номли, Карл Маркс номли, Свердлов номли, Куйбишев номли, Охунбобоев номли колхозлар айниқса юқори ҳосил етиштирдилар. «Правда» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тилов Маманов бошлиқ бригадаси 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта топширди.

Район хўжаликлари давлатга дон топшириш планини ҳам ошиғи билан адо этдилар. Пландаги 5300 тонна ўрнига 6400 тонна шоли сотилиб, бу соҳада ҳам катта муваффақиятга эришилди. Сирдарёликлар туҳум, жун, пилла, сабзавот, мева, полиз экинлари маҳсулоти, узум топшириш планларини ҳам шараф билан бажардилар.

КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани кун сайин қизитаётган Сирдарё райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари кузги дала ишларини агротехника муддатларида ўтказиш мақсадида бир қанча тадбирларни амалга оширмоқдалар ва келгуси йил мўл ҳосилига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

ТОШКЕНТ ГРЭСининг чироқлари

ТЎРТИНЧИ БЛОК СИНОВДАН ЎТКАЗИЛМОҚДА

Ўрта Осиёда энг йирик нурхона бўладиган Тошкент ГРЭСининг қуввати тобора ортиб бормоқда. Бинокорлар ва монтажчилар қуввати 150 минг киловатт бўлган тўртинчи турбогенераторни қуриб битказдилар. Энергетиклар эса янги генераторни неча синашга киришдилар. Дастлабки бир неча минг киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилди. Тошкент ГРЭСининг ишчи ва инженер-техник ходимлари яна бир ҳафтадан сўнг тўртинчи турбогенераторни тўла қувват билан ишга солиб юборадилар.

Қаюмжон АБДУРАЗЗОҚОВ,
Тошкент ГРЭСининг навбатчи инженери.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1965 йил 19 ноябрь — № 312 — Москва шаҳри

Ўртоқ ракетачилар ва артиллериячилар, ракета ва артиллерия саноатининг ходимлари!

Ўртоқ солдатлар ва матрослар, сержантлар ва старшиналар!

Ўртоқ офицерлар, генераллар ва адмираллар!

Бугун Совет халқи ва унинг Қуролли кучлари ракета қўшинлари ва артиллерия Кунини байрам қиладилар. Ватан ўзининг шавкатли ҳимоячиларини, ракетачиларни ва артиллериячиларни, шунингдек, ракета ва артиллерия саноатининг ходимларини шарафлайди.

Бу байрамни совет кишилари сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган вазиятда нишонламоқдалар. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари, Қуролли кучларнинг жангчилари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, жонажон Коммунистик партия теварагида тағин ҳам маҳкам жипслашмоқдалар ва коммунизм йўлида янги ажойиб ишлар қилиб, Ватанимизни қувонтиришга маҳкам бел боғлаганлар.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва саноат ишлаб чиқаришининг самаралилигини ошириш соҳасида партия ишлаб чиққан энг зарур чораларнинг амалга оширилиши коммунизмнинг моддий техника базасини тағин ҳам муваффақиятлироқ вужудга келтиришни, совет халқининг моддий фаровонлигини янада оширишни ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлашни таъминлайди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини буюк яратувчилик вазифаларини ҳал қилишга йўллаб, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар, социализм мамлакатларининг бирлигини мустаҳкамлаш, халқларни мустамлака қуллигидан қутқазиш учун, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун зўр бериб курашмоқдалар.

Партия ва ҳукумат агрессив монополистик доираларнинг айби билан ҳозирги халқаро вазият бирмунча мураккаблашганлигини ҳисобга олмоқдалар. Империализм халқларнинг озодлик ва тараққиёт сари қилаётган ҳаракатини тўхтатишга уринмоқда. АҚШ империалистлари Вьетнамда босқинчилик урушини олиб бормоқдалар, бошқа мамлакатлар ва халқларга зўрлик қилмоқдалар ва уларнинг ишлариға қурол кучи билан аралашмоқдалар. Ғарбий Германия реваншчилари ўзларининг жиноий мақсадларини амалга оширмоқ учун ядро қуролини ўз қўлларига олишга уринаётганликлари бутун тинчликсевар инсониятни жиддий ҳаяжонга солмоқда.

Империализмнинг агрессив йўли кучайтирилаётганлиги Совет Иттифоқидан ва бошқа социалистик мамлакатлардан ҳушёрликни бўшаштирмасликни ва ўзларининг мудофаа қобилиятларини бутун чоралар билан мустаҳкамлашларини талаб қилмоқда.

Коммунистик партия ва совет халқи мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш, Қуролли кучларимизнинг жанговар қувватини такомиллаштириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Энг замонавий мудофаа воситаларига эга бўлган Совет Қуролли кучлари қардош социалистик давлатларнинг армиялари билан бирга Совет юртининг ва социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг хавфсизлигини сергаклик билан қўриқлаб турибдилар.

Армия ва флотнинг барча жангчилари каби ракета қўшинларининг ва артиллериянинг шахсий состави ҳам ўзининг жанговар маҳоратини ҳормай-толмай такомиллаштирмоқда, юксак ҳушёрлик кўрсатмоқда ва агар агрессор ботиниб Совет Ватанимизга ҳужум қиладиган бўлса, унга исталган пайтда қақшатқич зарба беришга тайёр.

Сизларни байрам билан — ракета қўшинлари ва артиллерия куни билан табриклайман ва қутлайман.

Байрамни нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун 1965 йил 19 ноябрда Ватанимиз пойтахти Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарларда, йигирма марта тўп отилиб, салют берилсин.

Яшасин коммунизм қураётган буюк совет халқи!

Яшасин СССРнинг шавкатли Қуролли кучлари ва бу кучларнинг ўт очувчи бош қуввати бўлган ракета қўшинлари ва артиллерия!

Ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

Суратда: шавкатли артиллериячилар дам олиш пайтида. Е. Удовиченко фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

АСОСИЙ ВАЗИФА

УЗСОВПРОФ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон касаба союзлари советининг навбатдаги пленумида меҳнаткашларнинг кенг миқёсда ижодий активлик кўрсатишлари учун КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари яратиб берган янги шароит тўғрисида, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал қилишда касаба союзларининг ролини янада ошириш тўғрисида гап бўлди. Сўзга чиққан нотиқлар республика касаба союзлари совети раиси М. А. Зоидовнинг докладини муҳокама қилиб, Ўзбекистон касаба союзларининг икки миллионли армияси сентябрь Пленумининг қарорларини тўла маъқуллаганлиги ҳақида гапирдилар. Республика корхоналарида халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақа кенгайиб бормоқда.

Нотиқлар ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва бу резервлардан тўла фойдаланиш учун курашишда касаба союзларининг роли ва моҳиятини кўтариш ҳозирги вақтда муҳим вазифа эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Касаба союз ташкилотлари ходимларда ишлаб чиқаришнинг хўжайиниман деган ҳис-туйғуларни ривожлантиришлари, меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлашлари лозим. Корхоналарнинг фондларидан яхшироқ фойдаланишга эришиш керак.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг материалларини пропаганда қилиш, ишлаб чиқаришни бошқариш янги системасининг афзаллигини, моддий рағбатлантириш принципларини кенг оммага тушунтириб бериш — касаба союзларининг энг муҳим вазифасидир. Фарғона область касаба союзлар советининг секретари Е. П. Назарова, «Таштекстильмаш» заводи касаба союз комитетининг раиси Г. У. Нурумбоевлар жумладан ана шу ҳақда гапирдилар.

Электростанциялар ва электр саноати ишчилари республика касаба союз комитетининг раиси Н. В. Корнеев ишлаб чиқаришнинг юксак маданияти учун курашни кенг авж олдириб юборган белорусс энергетикларининг тажрибаси тўғрисида гапирди. Ўзбекистон энергетиклари ҳам бу қимматли тажрибани ўз ишларида тадбиқ қилмоқдалар.

Темир йўл касаба союзлари советининг раиси А. Н. Деҳқонхўжаев ўз нутқини меҳнат ва ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил қилиш проблемаларига бағишлади.

Касаба союз ташкилотлари доимий ишлаб турадиган ишлаб чиқариш кенгашларининг ишини такомиллаштиришлари, бу кенгашларнинг фаолияти конкрет ва самарали бўлиши учун ҳаракат қилишлари лозим. Тошкент область касаба союзлари советининг раиси Г. К. Ҳайдарова ана шу фикрни таъкидлаб ўтди.

Самарқанд область касаба союзлар советининг раиси Х. Ғ. Сатторов коллектив шартномаларининг бажарилиши устидан назоратни бутун чоралар билан кучайтириш муҳим вазифа эканлиги ҳақида гапирди.

Республика пахта тозалаш саноати министри Ф. Х. Хўжаев бундай деди: асосий фондлардан тўла фойдаланишга ташкилотчилик ишининг бутун воситалари билан ёрдам бериш-касаба союзларининг асосий вазифаларидан биридир. Бу эса ишлаб чиқаришни ҳамда ишчилар, инженерлар ва хизматчиларнинг меҳнатини яхшилашга рағбатлантириши, маданий-маиший эхтиёжлар учун кўпроқ маблағ ажратиш имконини бериши мумкин.

Пленум қатнашчилари меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси тўғрисидаги қонуннинг бажарилишини, ишлаб чиқариш цехларида санитария маданиятининг яхшиланишини назорат қилиб туришни кучайтириш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Маданий-оммавий ишларни янада такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди. Бу қарорда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг ва ВЦСПС VII пленумининг қарорларини бажаришда республика касаба союз ташкилотлари олдида турган вазифалар белгилаб берилди.

(ЎзТАГ).

А. Н. КОСИГИН А. КАРЬЯЛАЙНЕННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Финляндия Бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Ахти Карьялайненни 18 ноябрда қабул қилди.

А. Н. Косигин билан А. Карьялайнен ўртасида Совет — Финляндия муносабатларини ривожлантириш масалалари ва ҳар иккала томонни қизиқтираётган бошқа масалалар устида суҳбат бўлди. Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

А. Карьялайнен расмий визит билан Финляндияга ташриф қилиши тўғрисидаги таклифни А. Н. Косигинга топширди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди. Визит вақти кейинчалик белгиланади. (ТАСС).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 18 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(ПЛАНГА НИСБАТАН ПРОЦЕНТ ҲИСОБИДА)

Хоразм — бир кунда 0,38, мавсум бошидан 117,99, Тошкент — бир кунда 0,10, мавсум бошидан 112,35, Қорақалпоғистон АССР — бир кунда 0,59, мавсум бошидан 111,36, Сурхондарё — бир кунда 0,19, мавсум бошидан 109,43, Самарқанд — бир кунда 0,29, мавсум бошидан 109,23, Фарғона — бир кунда 0,26, мавсум бошидан 105,27, Андижон — бир кунда 0,27, мавсум бошидан 102,25, Қашқадарё — бир кунда 0,07, мавсум бошидан 100,99, Сирдарё — бир кунда 0,59, мавсум бошидан 100,07, Бухоро — бир кунда 0,30, мавсум бошидан 100,02.

Ўзбекистон ССР бўйича — бир кунда 0,31, мавсум бошидан 106,04.

Республикада 17 ноябрь куни 11.154 тонна пахта тайёрланди.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Монтаж ишлари яхшиланади

«Совет Ўзбекистони» газетасининг штатсиз мухбири Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри ўртоқ Ғози Собирович **Собиров**га мурожаат қилиб, янги тузилган иттифоқ-республика министрлигининг вазифалари ҳамда монтаж ташкилотларининг ишлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилди:

— Республикамизда, — деди Ғози Собирович, — қурилиш кўлами йил сайин кенгайиб боряпти. Шуни айтиб ўтиш ўринлики, 1966 йилда монтаж ва махсус қурилиш ташкилотлари 125 миллион сўмлик иш бажарадилар. Келгуси беш йилликда монтажчиларнинг иш ҳажми икки баравар ортади.

1966—1970 йилларда Чирчиқ электрохимия комбинати ва Ўзбекистон металлургия заводида янги қувватлар ишга солинади. Олтинтопган полиметалл комбинати, қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати ҳамда Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида янги цех ва ускуналар қуриб битказилиб, ишга туширилади. Шунингдек, Тошкентда пластмассани қайта ишлаш заводлари, Бухорода тўқимачилик комбинатини барпо этиш мўлжалланмоқда. Булардан ташқари 19 та пахта заводи, 200-дан ортиқ қуритиш-тозалаш цехлари ишга тушади. Саноатимизнинг эртаги куни бўлган ана шу гигант корхоналарни қуришда монтажчилар ва махсус қурилиш ташкилотларининг бинокорлари ҳам фаол иштирок этадилар. Ана шу вазифаларни муваффақиятли бажармоқ учун биринчи навбатда монтаж ва махсус қурилиш ташкилотларини ихтисослаштириш лозим.

Шу мақсадда 93-махсус трестнинг икки бошқармаси негизида йиғма темир-бетон ва қурилиш конструкцияларини монтаж қилиш билан шуғулланадиган махсус трест барпо этилади. Шунингдек, «Промсвязьмонтаж» ҳамда «Казмонтажавтоматика» бошқармалари асосида автоматика воситалари монтажи билан шуғулланувчи трест тузиш масаласи ҳал этиляпти.

Созлаш билан шуғулланадиган участкалар ва бошқармаларнинг ишини ҳам яхшилаш ниятидамиз. Энди монтаж ва махсус қурилиш ташкилотлари монтаж ва созлаш ишларининг ҳаммасини бажарадиган бўладилар.

Беш йиллик планга мувофиқ ишлаб чиқаришнинг йирик базалари барпо этилади. Бу турдаги базаларни Олмалиқ, Бухоро, Тахиатош, Самарқанд ва Фарғона шаҳарларида қуриш кўзда тутилган. Жумладан, Тошкентда технологик металл конструкциялари заводи қурилиши лойиҳаси тузиляпти.

Фан билан ишлаб чиқариш алоқаси ҳам мустаҳкамланади. 1966 йилда Тошкентда «Оргстрой» ва «Тяжпромэлектропроект» институтларининг филиаллари очилади.

Партия Марказий Комитетининг сентябрь Пленумида саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ҳамда саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар республикамизда махсус қурилиш ташкилотлари ишини юксак поғонага кўтаришда ҳам йўлчи юлдуз бўлади.

Б. БОЗОРОВ.

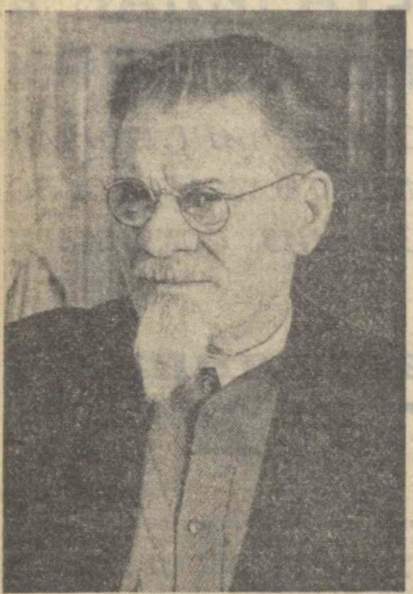

БУТУНИТТИФОҚ ОҚСОҚОЛИ

Михаил Иванович Калинин туғилганига тўқсон йил тўлди

— Бу ўртоқ йигирма йилга яқин партия ишларида ишлаган киши; унинг ўзи Тверь губерниясининг деҳқони бўлиб, деҳқон хўжалиги билан маҳкам алоқаси бор ва бу алоқани доим янгилаб ва мустаҳкамлаб турадиган киши. Петроград ишчилари унинг меҳнаткашлар оммасининг кенг табақалари билан муомала қилишни билганлигига қаноат ҳосил қилдилар... Ҳозирги пайтда бу хусусиятлар айниқса муҳимдир.

Бу сўзларни Владимир Ильич Ленин 1919 йилда Бутун Россия Марказий Ижроия Комитетининг мажлисида айтган эди. Бу гап Михаил Иванович Калинин ҳақида бўлиб, Ильич уни Советлар мамлакати давлат ҳокимиятининг олий органи — ВЦИК раислиги лавозимига тавсия этди. Евуз интервенция ва мудҳиш ички контрреволюция очлик ва вайроналар исканжасида азоб чекаётган ёш Совет Республикасини бешикдаёқ бўғиб ўлдиришга шошилаётган ўша ўтли дамларда ишчилар синфининг деҳқонлар билан иттифоқини янада мустаҳкамлаш, айниқса ўрта ҳол деҳқонлар оммасини Советлар томонига узил-кесил ўтказиб олиш ҳаёт-мамот масаласи бўлиб турар эди. Владимир Ильич Михаил Ивановични ВЦИК раислигига тавсия қила туриб, унинг фазилатларига тўхталганида ишчи-деҳқон иттифоқини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришда М. И. Калининга хос ушбу хусусиятларни шунинг учун ҳам «айниқса муҳимдир» деб бежиз айтмаган эди. Шундан сўнгги йигирма етти йил давомида — 1946 йилгача — умрининг сўнгги соатларигача — Михаил Иванович Калинин севимли Ильичнинг, партия, халқ ва давлатнинг юксак ишончи ва топшириғини тўла бажо келтирди.

1875 йил 19 ноябрда Тверь губернасининг (ҳозирги Калинин области) Верхняя Троица қишлоғида деҳқон оиласида дунёга келган Михаил Иванович деҳқоннинг ўта ночор ҳаёти ва азоб-уқубатли меҳнати нима эканлигини болалик чоқлариданоқ кўриб билди. Ўн саккиз ёшида Петербург ишчилари сафига келиб киргач М. И. Калининнинг ҳаётида, онги ва фаолиятида чинакам янги давр бошланади. Аввал «Старий Арсенал», сўнгра Путилов заводларида ишлаган Михаил Иванович ишчиларнинг жони-дили эди. Пролетариатнинг синфий кураши ва марксизм назариясидан сабоқ олгач, у кўп ўтмай РСДРП сафига киради. Михаил Иванович Калинин давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони бўлмиш Коммунистик партияни тузиб, камол топтиришда энг дастлабки оташин коммунистлардан, капитализм инқирози ва коммунизм тантанаси даврини бошлаб берган Улуғ Октябрни тайёрлаш ва рўёбга чиқаришда энг дастлабки профессионал революционерлардан бири бўлди.

Владимир Ильич Лениндан таълим олиб, у билан бир сафда туриб курашиш, унинг чуқур ишончи ва меҳр-муҳаббатини қозониб, мамлакатга биргаликда раҳбарлик қилиш бахтига муяссар бўлган Михаил Ивановичнинг буюк қобилиятлари ВЦИК Раиси, сўнгра эса СССР Олий Советн Президиумининг Раиси бўлиб ишлаган чоқларида айниқса ёрқин намоён бўлди. М. И. Калинин қўл урмаган ва бош қотирмаган ижтимоий ва давлат фаолиятининг бирор соҳасини топиш қийин. У социалистик ишлаб чиқариш ва хўжаликни бошқариш маҳоратини айниқса ёқтирар, янги жамият ғалабаси учун меҳнат унумдорлигининг ҳал қилувчи аҳамиятини ҳамиша уқтирар эди. Ҳозирги вақтда директорлар, бош инженерлар, конструкторлар, цех бошлиқлари, мастерларнинг, хуллас, технология процессини кузатиб турувчи кишиларнинг зиммасидаги жавобгарлик айниқса каттадир; улар ишларни энг кўп даражада енгиллатиш ва соддалаштириш учун технология процессини доим яхшилаб, меҳнат унумдорлигини ошириш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўришлари керак, деган эди Михаил Иванович бундан йигирма йилдан кўпроқ муқаддам. Гўё куни кеча айтилгандек жаранглайдиган бу сўзларнинг партиямиз Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари руҳига тўла уйғун эканлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки Михаил Иванович халқнинг ўтмишини жуда яхши билар, ҳозирги ҳаёти билан тўлиб яшар, унинг истиқболини ҳамиша ўйлар эди.

М. И. Калинин номини миллионлар қалбига жо этиб, унинг ўзини чиндан ҳам буюк Советлар элининг оқсоқолига айлантирган яна бир фазилат — Михаил Ивановичнинг ижтимоий педагоглиги, кенг омманинг, айниқса ёшларнинг мураббийси бўлганлигидир. Унинг коммунистик тарбия масалалари юзасидан сўзлаган нутқ ва ёзган мақолаларининг сон-саноғи йўқ. Янги жамият кишисини камол топтириш асосларини ишлаб чиқишга М. И. Калинин қўшган ҳисса халқимизнинг маънавий бойликлар хазинасидан кўпданоқ фахрли ўрин эгаллаган.

Михаил Иванович кишиларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳисси-истагини тарбиялашни коммунистик тарбиянинг асосидир, деб таъкидлар эди. Бизда, деган эди у, айрим кишилар коммунизмни аллақандай мавҳум тарзда тушунадилар, бу тушунчага конкрет маъно бермайдилар. Коммунизм нима? Иложи борича кўп ва иложи борича яхши сифатли маҳсулот бер, демакдир.

Барча кишиларимизни социалистик Ватанга, ўз халқи ва жонажон Коммунистик партияга оташин муҳаббат ва чексиз садоқат руҳида тарбиялашни М. И. Калинин бутун оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишнинг олий мақсади деб билар эди. Совет кишисининг ватанпарварлиги қайси манбалардан қувват олиши бизга аниқ ва равшан, дер эди Михаил Иванович, бу манба Ватанимизга, халқимизга, ўз турмушимиз ва ўз маданиятимизга бўлган муҳаббатимиздир.

Михаил Иванович Калининнинг зўр революцион фаолияти, ёрқин ҳаёти мамлакатимиз халқларининг ленинча дўстлиги ва қардошлиги учун фидокорона курашнинг тимсолидир. Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларининг манфаатлари, орзу-истаклари унинг улкан ва олижаноб қалбига бирдек жо бўлган эди. Кўп миллатли социалистик давлатнинг атоқли курувчиси бўлган М. И. Калинин мамлакатимизда яшовчи ҳамма миллатлар ва халқларнинг ҳаётини, маиший турмуши ва маданиятини, тарихи ва экономикасини, адабиёти ва санъатини қунт билан ўрганди, бутун ақл-заковати, ғайрат-шижоати, куч ва билимини улар ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлашга бағишлади.

Республикамиз меҳнаткашлари, айниқса социалистик революция ўтида чиниққан шонли кекса авлоднинг кўплаб вакиллари М. И. Калининнинг тўқсон йиллиги нишонланаётган ҳозирги дамларда унинг хотирасини зўр муҳаббат, тўла самимият, алоҳида ҳурмат билан эслайдилар. Михаил Иванович Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг тонгида, 1925 йил баҳорида ўлкамизда бўлган, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Андижон, Фарғона, Қўқон ва Жиззах шаҳарлари ва бир қанча қишлоқ меҳнат аҳли билан учрашган, суҳбатлар қурган эди. У ўша пайтда янги совет миллий республикалари ташкил этиш, Ўзбекистон ва Туркманистон Коммунистик партиялари, Тожикистон, Қирғизистон ва Қорақалпоғистон партия ташкилотларини тузишдек ғоят масъулиятли тадбирларни амалга оширишда кўмаклашиш учун партия Марказий Комитети топшириғи билан Ўрта Осиёга келди, ўлка халқларининг миллий совет давлатларини мустаҳкамлашга ҳамда янги тузилган маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ишига жуда катта ёрдам берди. Михаил Ивановичнинг ўлкамизга саёҳати вақтида Ўзбекистоннинг экономикасини юксалтириш, саноат ва қишлоқ хўжалигида, айниқса пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш, социалистик маданият ва фанни ривожлантириш, коммунистик тарбия, хотин-қизлар орасида ишлаш тўғрисида кўпдан-кўп бебаҳо йўл-йўриқ ва маслаҳатлар бердики, улар ўз қимматини ҳали ҳам йўқотгани йўқ.

— Гражданин ўз мамлакатини билиши керак, лекин бунда кўз олдимизда турган икки юз сар-жинлик ернигина эмас, балки бутун мамлакатни, яъни бир қисмида ҳозир кундузи соат ўн икки, иккинчи қисмида эса кеч соат олти ёки эрталаб соат олти бўлган бепоён мамлакатни билиши керак. Мамлакатнинг бир қисмида энди офтоб кўтарилмоқда, бошқа бир қисмида эса қуёш ботмоқда. Бунинг ҳаммаси битта мамлакат! Бу мамлакат Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи деб аталади, сизлар эса шу мамлакатнинг гражданларисиз.

Михаил Иванович Калинин ўзининг ушбу оташин сўзларини Бухоро уездидаги Баховуддин қишлоғи деҳқонларига қарата айтган эди. Ўшандан буён қирқ йилдан кўпроқ вақт ўтди. Совет халқларининг қардошлик оиласига ўша кезларда тенгқур аъзо бўлиб кирган жонажон республикамиз эндиликда камолат босқичига эришди. Барча совет кишилари сингари республикамиз меҳнаткашлари, ҳар бир ўзбекистонлик СССР деб аталмиш бепоён мамлакатнинг граждани эканлиги билан беҳисоб фахрланади, бундан чексиз бахтиёрдир. Шу Ватан бахт-саодати, омонлиги ва порлоқ истиқболи йўлида фидокорона меҳнат қилишни ҳар бир совет ватанпарвари, чин граждани ўз ҳаётининг мазмуни деб билади.

Михаил Иванович Калининнинг номи совет кишилари учунгина эмас, шунингдек бутун прогрессив инсоният учун ҳам ғоят қадрли ва азиздир. Ленин гвардиясининг жасур ва матонатли жангчиси, улуғ ва камтар инсон, доно мураббий бўлган М. И. Калинин меҳнаткашлар оммасининг ҳамма табақалари ҳаётини, орзу-умидларини жуда яхши билар эди. У ушбу ҳаётни фаровон қилиш, ушбу орзу-умидларни рўёбга чиқариш йўлида меҳнат қилди, курашди. Унинг ҳаёти ва фаолияти халққа фидокорона хизмат қилишнинг, Коммунистик партия режа ва ғояларини амалга ошириш, коммунизм тантанасига етишиш учун қаҳрамонона курашнинг порлоқ намунаси бўлиб яшайверади. Михаил Иванович Калинин номи диллардан сира ўчмайди, тиллардан сира тушмайди.

Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

Бугун — ракетачилар ва артиллериячилар куни

БУЮК ҒАЛАБА ЖАРЧИСИ

Ф. НОРХЎЖАЕВ,
артиллерия гвардия генерал майори

Куни кеча мамлакатимиз меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 48 йиллигини, Совет милиция кунини тантана қилган эдилар. Бугун яна байрам — 19 ноябрь ракетачилар ва артиллериячилар куни. Бу кунни биргина Совет Армияси қўшинлари, бепоён юртимиз халқларигина эмас, балки тинчликсевар прогрессив инсоният байрам қилади.

Бу йил артиллерия ва ракета соҳиблари куни Улуғ Ватан урушида гитлерчилар устидан қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги айёмига ҳам уланиб кетади. Ўша зафар куни Москвадаги каби Берлин, Прага, Варшава, Будапешт, Бухарест ва Белградда қандай байрам қилинган бўлса артиллериячиларимизнинг шонли тўйи ҳам шундай кенг нишонланади. Фашистлар устидан қозонилган ғалабада совет артиллериячиларининг ҳам хизмати катта. Бу қисм қудратли армиямизнинг асосий таянчларидан ҳисобланади.

Биз қаҳрамон артиллерия ва ракетачиларимиз кунини байрам қилар эканмиз, унинг босиб ўтган шонли ва оғир, ажойиб жасурликларга бой тарихий йўлини ҳурмат билан тилга оламиз. Шуни таъкидлаб айтиш мумкинки, Улуғ Ватан урушининг биринчи кунидан бошлаб то охиригача ҳамиша артиллериячиларимиз ғалабанинг жарчиси бўлиб келди. Бу қисмда хизмат қилган оддий солдатдан тортиб, офицер, генералларгача фашизмга қарши қаттиқ курашди.

Айниқса, Совет артиллерияси фашистларнинг мудофаасини парчалаб пиёда аскарларга, танкчиларимизга йўл очиб берди. Шунингдек, мудофаа пайтларида ҳам душман артиллериямизнинг ўтли деворидан талвасага тушди. Қаҳрамон артиллериячиларимиз ҳужум ва мудофаа вақтидагина катта роль ўйнаб қолмасдан душман билан юзма-юз жанг қилган онлари ҳам кўп. Улар фашистларнинг минглаб танкларини, ўт очиш нуқталарини, миномёт батареяларини янчиб ташладилар. Мен душман билан яккама-якка олишган, қўл жангида қаҳрамонлик кўрсатган артиллериячиларни ҳам кўп учратганман. Душманнинг ердан ва ҳаводан бўладиган ҳужумидан хотиржам бўлган жангчиларимизнинг артиллериячиларимизга тасанно айтиб, ғалаба байроқларини баланд кўтариб, илгари силжиганларини кўриб қувонганман.

Тинчлик ва осойишталик душманлари, айниқса реактив артиллериямиз — катюшамиздан қўрқар эдилар. Унинг тез ва кутилмаганда ёмғирдек ёғилиши душманни саросимага солар, қириб ташлар эди.

Совет саноати етказиб берган бу қудратли қуролларни ишга солган, уларни моҳирлик билан бошқарган ажойиб кишиларимиз кўп. Улардан баъзиларини сизга таништирай.

Ўткир кўзли, ғайратли Алихан Гагкаев бошчилик қилган батареянинг ажойиб қаҳрамонлигини ҳаяжон билан эслайсан, киши. Улар Курскда жанг қилар эдилар. Фашистлар бу батареяни ер юзидан супуриб ташлаш учун икки соатдан мўлроқ жонжаҳдлари билан ҳаракат қиладилар. Чунки улар шу жасур совет жангчиларини қуритсалар, катта йўлдан илгари силжишга эришардилар. Лекин Алихан бошлиқ жангчилар бунга йўл қўймадилар. Фашистлар қутуриб яна батареяга қарши ўт очадилар. Яраланган Алихан Гагкаев ўз жангчиларини тўплаб тенгсиз жангга ташланади. Фашистларнинг 9 та танкини ёндириб, 8 тасини ишдан чиқарадилар. Шундан кейин ўқ дориси тугаган совет жангчилари илдам олға босиб, фашистларнинг автоматини қўлга киритадилар ва ҳужумга ўтган душман галаларини қирадилар. Босқинчиларнинг кўзини очирмайдилар.

Ўзбек ўғлони Эргаш Саидов кўрсатган жасоратни унутиб бўладими! Ёш артиллериячи ўзи яраланган, тўпи шикастланган бўлишига қарамай жанг майдонида курашни матонат билан давом эттириб душманнинг «Йўлбарс» деб мақталган танкларининг кулини кўкка совурди. Бундай мисоллар кўп.

1941 йилнинг куз ойлари ҳеч кимнинг ёдидан чиқмайди. Москва остонасига яқинлашиб қолган гитлерчилар танк кетидан танк юбориб қишлоқ ва посёлкаларни ўққа тутабошлайдилар. Гитлер ўша йилнинг 7 ноябрини Москва Қизил майдонида ўтказишни ўйлайди. Аммо чучварани хом санаган бу йиртқичнинг орзуси пуч бўлиб чиқди. Қизил майдонда улуғ юртимиз халқларининг жанговар фарзандлари байрам қилдилар. Қизил Армия қисмлари В. И. Ленин мавзолейи ёнидан ўтар эканлар, партия ва ҳукуматимизга қасамёд қилиб, байрамдан тўғри жангга йўл олдилар. Бу парадда кўплаб танкка қарши курашувчи артиллерия полклари, осмон ва реактив артиллерия қисмлари ҳам қатнашди. Улар Москва остонасида ҳужумга отланган босқинчиларга шундай ўт очдиларки, душман орқасига қараб силжишга мажбур бўлди. Минглаб гитлерчилар шу ернинг ўзида ер тишлаб қолди. Артиллерия ўти зарбидан Москва остонасида душманнинг 1800 та танк ва юзлаб самолёти парчалаб ташланди.

Сталинград остонасида олиб борилган жангларда совет артиллериячилари кўрсатган қаҳрамонлик бутун жаҳонни қойил қолдирди. Душманнинг 330 минглик қўшинини совет жангчилари юз соатда қуршаб олдилар. Бунга эришишда ўзининг қудратли ўти билан қўшинларимизни қўллаб-қувватлаб турган артиллериянинг хизмати катта бўлди. 1942 йилнинг 19 ноябрь куни совет артиллериясининг ўнлаб қуролидан баравварига отган тўплари овози фашист қўшинларининг йирик группалари Сталинград остонасида тор-мор келтирилганидан дарак берди. Тўпларимизнинг зарбасидан фашистлар ўзларини қўйишга жой тополмай қолдилар. Артиллериянинг қудратли ўтидан саросимага тушган душман ҳали ўзини йиғиштириб олишга улгурмасданоқ совет автоматчилари ва бошқа тур қўшинлар ҳужумидан босқинчилар енгилганликларини тан олишга мажбур бўлдилар.

Шундан буён 19 ноябрь кунини Совет Армияси қўшинлари ва бутун халқимиз, прогрессив инсоният байрам қилади.

Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугаган кундан буён ўтган даврда совет артиллерияси янги, қудратли қуроллар билан бойиди. Ракета саноати юксалди. Бугун ракетачи деган сўзни ҳаяжон ва ҳурмат билан тилга олмайдиган киши топилмаса керак. Коинот йўлини очган, инсоният тарихида биринчи бўлиб инсонни фазога кўтарган шу ракетачиларимиздир. Фазони тадқиқ қилаётган, Ернинг сунъий йўлдошлари, планеталараро станциялар муваффақиятли ишлаётган экан, бунда ракетачиларимизнинг муносиб ҳиссаси бордир. Ракета қўшинларининг катта хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди. СССР Олий Совети Президиумининг 1964 йил Фармонига мувофиқ 19 ноябрь артиллериячилар қатори ракета қўшинларининг ҳам байрами деб эълон қилинди. Ракетачиларимиз партия ва ҳукуматимизнинг, халқимизнинг юксак ишончини оқлаш учун ўз постларида сергак турибдилар.

Жаҳонда тинчликни сақлаш ва озодлик душманларининг ёвуз ниятлари олдини олиш учун Ватанимиз чегараларини, халқимиз осойишталигини мустаҳкам туриб асраётган Совет Армияси қўшинлари орасида артиллериячи ва ракетачиларимиз ҳам муҳим ўринни тутади. Ҳозир Совет Армияси қудратли ракета қуролларига эгаки, улар билан ҳар қандай масофадаги, ҳар қандай қувватдаги ажал уруғларини турган ерида мажақлаб ташлаши мумкин. Шунингдек, ракеталаримиз қанча баландликда учмасин, қандай тезлик билан илгари силжимасин ҳар қандай самолётни бехато уради. Шуни фахр билан айтиш мумкинки, бизнинг ракетамиз дунёдаги энг афзал ракетадир. Буни биз космик кемалари, Ернинг сунъий йўлдошлари ва бошқа ракеталар парвозида яққол кўрамиз.

Шундай қудратли қуролларни бошқаришга тайёр турган артиллериячи ва ракетачи қўшинларимизнинг сиёсий онгини янада ўстиришда, уларнинг сафларини мустаҳкамлашда партия ва ҳукуматимиз катта ғамхўрлик қилмоқда. Биз шонли тарихимиз учун, бу кунги қудратли қуролларимиз учун партия ва ҳукуматимизга яна бир марта ташаккур айтамиз.

Совет Армиясининг барча қўшинлари сингари ракетачи ва артиллериячилар ҳам коммунизм иши учун Ватаннинг ҳар қандай буйруғини бажаришга ҳамиша тайёр.

Ўртоқ В. Сатторов кўплаб газ ва нефть қувурлари тармоқларини бунёд этишда иштирок этган. Шу кунларда у КПСС XXIII съезди шарафига вахтада туриб янада ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда, смена топшириқларини орттириб бажаришга муваффақ бўлаётир. Суратда: «Нефтепроводмонтаж» трестининг Бухоро область территориясида ишлаётган 9-ихтисослаштирилган бошқармасининг илғор монтажчи слесари В. Сатторов.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

● **ТАМБОВ.** Никифорово яқинидаги даштда янги қанд заводи қад кўтарди. Завод маҳсулот бера бошлади.

Корхона кунига 50 минг центнер қанд лавлагини қайта ишлашга мўлжалланган. Бошқача қилиб айтганда, бу ердан ҳар кеча-кундузда қанд ортилган 40 вагон жўнатиб турилади.

● **НАХОДКА.** (Приморье ўлкаси). Бу ердаги балиқ портида балиқ маҳсулотлари сақланадиган ва қайта ишланадиган янги саноат холодильниги ишга туширилди ва ҳозир тўла қувват билан ишламоқда. Холодильник 17 минг тонна маҳсулот сиғдиради ва ҳажми жиҳатидан Осиё ва Европада энг катта холодильникдир. Бу улкан холодильник ишга туширилган кундан бери юз минг тонна маҳсулот қабул қилди.

● **АШХОБОД.** Республика колхоз ва совхозлари узум тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Қабул пунктларига 20 минг тоннадан ортиқ ширин-шакар узум етказиб берилди.

● **ДУШАНБА.** Панжакент райони деҳқонлари давлатга 12 минг тоннадан зиёд шоли сотдилар. Панжакент Тожикистонда ана шу қимматбаҳо маҳсулотни етказиб берувчи асосий район ҳисобланади. Шоли бу ерда Зарафшон дарёси соҳилларида етиштирилади.

Шолипоя меҳнаткашлари мўл ҳосил етиштирдилар, гектаридан 65 центнергача шоли олдилар.

● **РИГА.** Яқинда туш пайтида Рига аэропортидан «ИЛ-18» Лайнери Архангельскга қараб йўлга чиқди. Эндиликда Латвия пойтахти билан Шимолий Двина дарёсининг қуйилишидаги йирик порт шаҳри ўртасида мунтазам пассажир линияси очилди.

Рига — Архангельск линияси — Совет Латвияси пойтахтини мамлакатнинг энг йирик саноат марказлари билан боғлайдиган йигирма биринчи ҳаво йўлидир. (ТАСС).

М. И. КАЛИНИН ҲАҚИДА ХОТИРАЛАР

УНУТИЛМАС УЧРАШУВ

Рўпарамизда олтмиш беш ёшлардаги бир кампир ўтирибди. Унинг қисматига, ҳаётига назар ташласангиз, республикамизнинг ҳаёти кўз ўнгингиздан ўтади. У, Михаил Иванович Калинин билан илк бор учрашган пайтини эслайди. Бу учрашув ўзи сингари кўпгина камбағаллар қатори унинг учун ҳам янги ҳаёт мактаби бўлган.

Бу воқеа қирқ йил муқаддам — 1925 йилда Тошкентдаги деҳқонлар уйида содир бўлди. М. И. Калинин меҳнаткашлар билан учрашувда ўша пайтда ҳаммани тўлқинлантириб турган ишлар ҳақида гапирди. Деҳқон хўжалигини қандай қилиб кўтариш мумкин? Революция билан қўлга киритилган ҳокимиятни қандай қилиб мустаҳкамлаш керак? Михаил Иванович ёш Советлар давлати олдида кўндаланг бўлган қийинчиликлар тўғрисида ленинча донгаллик билан гапирар эди.

Давлат бошлиғи бўлиб қолган питерлик ишчига чачвон орасидан назар ташлар экан, ёш ўзбек жувони ўша дамда воқеалар гирдоби шу пайтдан бошлаб ўзини қаърига тортиб кетажагини хаёлига ҳам келтирмаган эди. Айниқса давлат ишларини ҳал қилмоқ учун Михаил Иванович билан неча марталаб юзма-юз келишга мушарраф бўлажагини сира-сира ўйламаган эди.

Ўзбекистон республикасини эълон қилиш учун Михаил Иванович Ўзбекистонга келган ўша унутилмас йил Жаҳон Обидованинг қисматида бурилиш ясаган йил бўлди. У, Тошкент камбағал деҳқонлар Қўшчи союзининг хотин-қизлар бўлимига бошчилик қила бошлади.

Ҳадемай халқ Жаҳон Обидовани юксак лавозимга ишониб сайлаб қўйди — у Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети Раисининг ўринбосари, Йўлдош Охунбобоевнинг энг яқин сафдоши бўлиб қолди. Ж. Обидова ўз хизмат вазифаси юзасидан ўша вақтларда М. И. Калинин билан тез-тез учрашиб турар эди.

— Ҳар бир учрашув мен учун фақат қувончли бўлиб қолмай, балки ибратли ҳам бўлар эди. Михаил Иванович ленинчи коммунистга хос энг яхши фазилатларни ўзида мужассамлаштирган инсон эди.

Ўзбек адабиёти ва санъатининг Москвадаги биринчи декадаси эсимда. Михаил Иванович артистларимизнинг концертларига келиб турди. Кейин билсам, шу артистлардан кўпларини хотирасида яхши сақлаб қолган экан.

...1935 йил. М. И. Калинин Белоруссиядаги тантаналарга боради. У, кетаётган поездда Ўзбекистон вакили Ж. Обидова ҳам бор эди.

— Вагондаги суҳбатимиз бир умрга эсимда қолган, — дейди Ж. Обидова, — Михаил Иванович Ўзбекистонда ишлар қалай, деб сўради. Халқ маорифини айниқса қизиқиб суриштирди. Бизнинг ишларимиз, одамларимиз мана шу одамохун кишига яқин ва азизлиги сезилиб турар эди.

...Биз Жаҳон Обидованинг уйида ўтирибмиз. Қўшни хонадан анча ёшга бориб қолган бир аёл чиқиб келди. Мезбонимиз уни бизга таништириб, Фарғона қўрт уруғи заводининг директори Сайдинисо Шокирова, деди. Кейин билсак, у киши — Жаҳон Обидованинг қадрдон дугонаси экан. Улар 1922 йилда танишишган. Уларнинг қисматлари кўп жиҳатдан бир-бирига ўхшайди. Сайдинисо опа ҳам М. И. Калинин билан учрашишга мушарраф бўлган ва шу учрашув унинг ҳам ҳаётдан тўғри йўл топиб олишига ёрдам берган.

...Оппоқ сочли кампир республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларини бўйлаб кезиб юрарди. Пенсияга чиққан бўлса ҳам ҳамон постда. Жаҳон Обидова — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мукофот бўлимининг штатсиз ходими.

— Шу кунларда қаёққа бормайин, ҳамма жойда шодлик, бахт-саодат устидан чиқаман, — дейди Ж. Обидова. — Қадрдонимиз Михаил Иванович Калинин ҳам худди мана шундай бахт-саодат учун яшаган ва курашган эди. (ЎзТАГ).

ДОНДА ЎЗБЕК КИНОСИ ҲАФТАЛИГИ

РОСТОВ-ДОН, 16 ноябрь. (ТАСС мухбири). Дон шаҳарлари, қишлоқлари ва станицаларида Ўзбек киноси ҳафталиги маданиятнинг улкан байрами сифатида ўтмоқда. Ростовдаги энг катта «Россия» панорама кинотеатрида ҳафталикнинг тантанали очилиши бўлиб ўтди.

Ростовда ва бутун областда «Ойдин саҳифа», «Улуғбек юлдузи», «Осиё устида бўрон» картиналари ва бошқа бадиий ва ҳужжатли фильмлар зўр муваффақият билан намойиш қилинмоқда.

Ўзбекистон маданияти вакиллари: Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси А. Қаюмов, артистлар ва режиссёрлар билан учрашувлар қизиқарли ўтмоқда.

МЕҲНАТДА ВА ТУРМУШДА

Кутилмаганда фабрика қизлари ўртасида шов-шув тарқалди:

— Ҳалиги, «янгилар»чи, кеча ишга чиқишмапти!

— Ҳа. Иккаласи ҳам «ширакайф» бўлиб, кечаси билан тўполон қилиб, қўшиқ айтишибди. Ётоқхонадагиларни ухлатишмапти...

Гап фабрикага яқинда ишга қабул қилинган икки қиз — Валентина Ф. ва Лидия К. ҳақида борарди. Шу кун кечқурун иккаласини ҳам комсомол комитетига чақиришди. Тартиб-интизом ҳақида анча гапиришди. Қизлар, «Энди бундай қилмаймиз» — дейишди-ю, тарбия ҳақидаги «жонга теккан» гаплардан «қутилишди». Қизлар яна ўз билганини қилишди — ишга кечикиб келаверишди. Бу қизлар бўлмаган нарса учун фабрикадагилар билан жанжаллашиб қолишарди.

Қизлар билан фабрика директори, партия ташкилотининг секретари суҳбатлашди.

Қизлар бир оз тузалгандек бўлдилар-у, аммо бир ҳафта ўтар-ўтмас яна прогул қилдилар. Кишилар яна норози бўлишди.

— Улар коллективимиз шаънига доғ туширяптилар!

— Оғриқ тишнинг давоси омбур, уларни фабрикадан ҳайдамасак қутилмаймиз! — дейишди фабриканинг баъзи ишчилари.

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА

— Хўш, ишдан ҳайдаш жуда осон. Лекин шу билан уларни тузатган бўламизми? Улар бошқа фабрикага кириб тузалармикинлар? — деди ишлаб чиқариш гимнастикаси методисти Ноила.

Валя билан Лидаларни бирбиридан «ажратишди». Энди улар ётоқхонанинг айрим-айрим хоналарида, фабриканинг илғор ишчилари, тартиб-интизомли қизлари билан яшайдиган бўлдилар. Ноила Ишмакова уларни спортга қизиқтирди. Гимнастика секциясига аъзо қилиб олди. Қизлар театргами, киногами ёки бирор саёҳатга чиқишса, Валя билан Лидани бирга олиб юрадиган бўлишди. Ҳафталар, ойлар ўтди. Ҳозир Валя ва Лидани таниб бўлмайди. Улар илғорлар қаторидан жой олишган. Фабрикада ўтказилиб туриладиган оммавий-сиёсий ишларга актив қатнашишади. Меҳнатда яхши натижаларга эришган, тартиб-интизомли бу қизларни яқинда ВЛКСМ аъзолигига қабул қилишди.

Бухоронинг кекса корхоналаридан бири — «Партия XVI съезди» фабрикасининг ёшлари ҳаёти билан танишаркансиз, мотористка А. Юсупова, В. Антова, механик Жамшид Жафаров, электрик Ҳикмат Бобожонов каби фидокорона меҳнати билан бошқаларга ўрнак бўлаётган, ўз ишлаб чиқариш планларини 120-130 процент бажараётган ёшларни кўрасиз. Фабрикада нормасини бажармайдиганлар йўқ, деса бўлади.

Фабрикада турли миллат ёшлари хизмат қилади. Уларнинг ҳаммаси бир-бирига меҳрибон, бир-бирига ғамхўр эканлигини кўриб ниҳоятда қувонасиз.

ЗАФАР МУБОРАК, АЗАМАТ СИРДАРЁ!

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЖАСОРАТИ

Н. МАҲМУДОВ,
Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари

Қўриқ ер области — Сирдарё пахтакорлари катта ғалабани қўлга киритишди. Область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорини амалга ошира бориб, пахта тайёрлаш планини ўтган йилдагига нисбатан анча эрта бажариш билан жонажон партиямизнинг бўлажак XXIII съездига ажойиб совға тайёрладилар. Мирзачўлликлар давлатга 430 минг тонна «оқ олтин» сотишдек улкан шарафли вазифани муваффақият билан адо этдилар. Давлатга ҳозиргача бултургига нисбатан 20 минг тонна кўп пахта сотилди.

Катта ғалабамизда айниқса Пахтаорол, Боёвут, Жиззах, Киров, Сирдарё районлари деҳқонларининг ҳиссаси зўр. Эришилган муваффақиятларимиз партия, ҳукуматимизнинг мирзачўлликларга кўрсатаётган катта ғамхўрлигининг натижаси эканлигини эслатиб ўтиш лозим. Бу ғалаба колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, саноат ходимлари, областимизнинг ҳамма меҳнаткашлари фидокорона меҳнатининг натижасидир. Пахтакорларимиз улкан ҳосил учун курашда табиат инжиқликларига бас кела олдилар. Тез-тез ёғиб турган ёмғирлар пахта териш машиналаридан кенг фойдаланишда қийинчиликлар туғдирди. Шунга қарамасдан бутун куч ва имкониятларни ишга солдик, техника воситаларидан ҳам мумкин қадар самарали фойдаландик.

Давлат планини бажаришда ажойиб намуна кўрсатган хўжаликларни бу ерда кўрсатиб ўтиш мақсадга мувофиқдир. Масалан, Жиззах районидаги «Москва» колхозини олиб кўрайлик. Бу хўжалик азаматлари областда биринчи бўлиб 3 октябрдаёқ планни муваффақият билан адо этдилар. Ҳар гектар ердан 38 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. Боёвут районидаги «Коммунизм», Жиззах районидаги Навоий номли, Жданов номли, Ленин номли колхозлар ҳосилдорликни гектар бошига 30—35 центнерданга етказдилар. Бундан ташқари, Пахтаорол районидаги Абай номли, «Олга бос», Еттисой районидаги «III интернационал», Сирдарё районидаги Охунбобоев номли, Ленин номли колхозлар ҳам пахта етиштиришда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Область совхозларининг меҳнаткашлари ҳам бўш келмадилар. «Пахтаорол», 1-«Боёвут», 3-«Боёвут», «Октябрь 30 йиллиги», «Партия XX съезди», Титов номли ва бошқа совхозлар улкан хирмонимизга зўр ҳисса қўшдилар.

Комплекс механизациялашган бригадалар ҳам дуруст натижаларга эришдилар. Бундай бригадалардан областимизда қарийб 1300 та бўлиб, уларда механизация воситаларидан кенг фойдаланиш туфайли 162 минг гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди. Энг муҳими шуки, мазкур коллективлар энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиб, кам маблағ сарфлаганлари ҳолда кўп ҳосил олдилар. Жиззах районидаги «Москва» колхозининг Ҳусанбой Қодиров бошлиқ бригадаси планда кўрсатилган 31,5 центнер ўрнига ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» йиғиб олди. 1-«Боёвут» совхозининг Тилов Абдалиев бошлиқ, «Малик» совхозининг Жавод Кўчиев, Николай Комаров бошлиқ, «Пахтаорол» совхозининг Идбой Усимбеков бошлиқ, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг Уммат Эшбеков бошлиқ бригадалари энг арзон пахта етиштирдилар. Дала хўжайинлари бўлган механизаторларимиз ҳам зўр шижоат кўрсатдилар. «Зангори кема»ларда 208 минг тонна ёки бутун ҳосилнинг 48 проценти териб олинди. Йиғим-терим авжига минган даврда далаларимизда қарийб 4 минг машина жавлон урди. Бу машиналар ўн минг кишиларнинг ўрнини босди. Пахтани машиналар билан териш туфайли икки миллиондан ортиқ маблағ тежаб қолинди. Ҳар бир машинанинг ўртача иш унуми 52 тоннани ташкил этди.

Комплекс механизациядан моҳирона фойдаланишда «Малик» совхози ажойиб намуна кўрсатяпти. Бу йирик хўжалик янги машиналарни ҳамда илғор агротехникани моҳирона қўлланиб, юқори ҳосил олишга эришмоқда. Совхоз коллективи пахта етиштиришга энг кам маблағ сарфлагани ҳолда арзон ҳосил етиштирмоқда. Айниқса совхозда чигитни кенг қаторлаб экиш тажрибаси яхши натижалар беряпти. Кенг қаторлаб экилган майдонларда бошқа майдонлардагига нисбатан ҳосилдорлик 2 центнер ортиқ бўлди. Энг муҳими шуки, кенг қаторлаб экиш механизация воситаларидан самарали фойдаланиш имкониятини беряпти. Бу шундан ҳам кўринадики, совхоз етиштирилган ҳосилнинг қарийб 85 процентини «зангори кема»ларда териб олди.

Шуниси ибратлики, машиналар группа усулида ишлатилиб, уларга «Узсельхозтехника» бўлимининг автопредвижкалари бириктиб қўйилди. Бу эса машиналарнинг юқори унум билан ишлашини таъминлади. Машина терими ҳақида гап кетганда дефолиациянинг ўз вақтида ва сифатли ўтказилиши нақадар муҳим эканлигини айтиб ўтмасдан иложимиз йўқ. Теримга тушиш олдидан ўнлаб самолётлар деҳқонларимизга ёрдамга келдилар. 10 кун ичида областдаги деярли ҳамма ғўзаларнинг барги тўкилди.

Маълумки, Сирдарё областида бошқа областлардагига нисбатан ишчи кучи анча оз бўлиб, ҳар бир кишига 5-6 гектардан пахта майдони тўғри келади. Айрим районларда эса бундан ҳам ортиқ. Шунинг учун ҳам ҳосилни йиғиб олишга шаҳарликларни жалб қилмасдан иложимиз йўқ. Тошкент, Самарқанд, Гулистон шаҳарларининг ишчилари, хизматчилари, студентлари, Жиззах, Янгиер район марказларининг кўп минглаб меҳнаткашлари бизга бажонидил ёрдам қўлини чўздилар. Катта ғалаба қўлга киритилган шу қувончли айёмда областимиз пахтакорлари уларга чин қалбдан раҳмат айтмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорида ирригация тармоқларини кенгайтириш, қўриқ ва бўз ерларни сув билан таъминлаш нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги кўрсатиб ўтилган эди. Биз шунга амал қилиб, областда хўжаликларни сув билан таъминлаш соҳасида анчагина ишларни бажардик. Ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 100 минг гектардан ортиқ майдоннинг шўри ювилди. Бу йил коллектор-дренаж ва ирригация тармоқлари қурилишига ва уларни реконструкция қилишга 8 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Ҳозиргача 146 та кўндаланг скважиналар ишга туширилди. Ерларни планировка қилиш ҳам ҳар йилгидан яхши ўтказилди. Пахтаорол районининг ўзидагина 7 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Шунингдек, бу ерда узунлиги 87 километр бўлган ёпиқ дренаж, 32 та кўндаланг скважина қуриб битказилди.

Область пахтакорларининг бундай улкан муваффақиятни қўлга киритишида партия ташкилотларининг ташкилотчилик роли ғоят катта бўлди. Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳамма коммунистлар ва қишлоқ меҳнаткашларининг куч-ғайратини зиммага олинган топшириқларни ортиғи билан бажаришга сафарбар этдилар. Область партия ташкилоти колхоз ва совхозларни ишбилармон, ташаббускор кадрлар билан мустаҳкамлади. Хўжаликларда мутахассисларнинг роли оширилди ҳамда уларга мустақил ишлашлари учун кенг шароит яратиб берилди. Район партия комитетларининг хўжаликка раҳбарлик қилишдаги иш стили ва методлари анча оператив, конкрет бўлиб қолди. Бу ўринда Пахтаорол район партия комитетини эслатиб ўтиш даркор. Район партия комитети ленинча иш стилларига амал қилиб, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик ролини оширди, коммунистларнинг топширилган иш учун шахсий масъулиятини кучайтирди. Шу туфайли ҳам бу йил район қолоқликдан илғорликка чиқиб олди, областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини ортиғи билан бажарди. Районда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам дуруст кўрсаткичларга эришилмоқда.

Давлатимизнинг пахтакорларга кўрсатаётган зўр ғамхўрлиги, колхоз ва совхозларни тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлаш айрим хўжаликлардаги қолоқликни тугатиш имкониятини берди. Агар 1963 йилда бизда иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган колхозлар 28 та бўлса, ҳозир уларнинг сони икки марта қисқарди. Сирдарёда пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам муваффақиятли ривожланмоқда. Бу шундан кўриниб турибдики, областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга пилла, қоракўл тери, мева, резавор маҳсулотлари топшириш планларини барвақт адо этдилар. Бугун-эрта давлатга гўшт, сут, жун, тухум сотиш топшириқлари ҳам муваффақият билан адо этилади.

Жонажон партиямизнинг XXIII съезди очилиши ҳақидаги хабар область меҳнаткашлари меҳнат-ғайратини янада ошириб юборди. Улар давлатга пахта тайёрлаш планини бажарган бўлсаларда, қолган ҳосилнинг бир чигитини исроф қилмай йиғиб олиш иштиёқида тер тўкмоқдалар. Шу билан бирга, улар 1966 йил мўл ҳосилига замин яратиш ниятида кузги-қишки тадбирларни амалга оширишни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар.

Сирдарё районидаги Ленин номли колхознинг комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар шу кунга қадар гектаридан 27 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардилар. Ҳосил асосан машиналар ёрдамида териб олинди. Аҳил коллектив ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерданга етказмоқчи. Суратда: (ўнгдан) бригада бошлиғи Р. Аппазоа ва механик-ҳайдовчи Б. Уролов ўртоқлар.

А. Палехов фотоси.

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ УНУМДОРЛИК ДЕМАКДИР

Турсунбой Латипов,
Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Мен ушбу мақоламда колхозимиз аъзолари бу йил қандай меҳнат ютуқларига эришганликлари ҳақида ўртоқлашмоқчиман. Хўжалигимиз пахтакорлари 2450 гектар ердан 8300 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» топшириб, олган мажбуриятларини ҳам ортиғи билан адо этдилар. Демак ҳар гектар майдондан 34 центнердан ошириб хирмон кўтарилди. Эргаш Донаев, Турдибек Эрбеков, Ашур Тоғаев, Уммат Эшбеков каби уста пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик бундан ҳам юқори бўлди. Бу бригадаларда ҳар гектар майдонда 40 центнердан ва ундан ҳам ошириб пахта етиштирилди.

Илгарилари ҳосилдорлик асосий кўрсаткич ҳисобланарди. Эндиликда эса деҳқонларимиз ишни пухта ҳисоб-китоб билан олиб бораётирлар. Ҳосилдорликни ошириш билан бир қаторда унинг таннархи, сифати ҳам кўрсаткичлар ёнидан мустаҳкам ўрин олган.

Шунинг учун ҳам колхозимизда комплекс механизация тобора чуқурроқ сингиб бормоқда. Бу йил асосий майдонга уруғ квадрат-уялаб экилди, ғўзаларга икки томонлама ишлов берилди.

Етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай йиғиб олиб, давлат омборларига топшириш пахтачиликдаги энг масъулиятли ишлардан биридир. Теримни бошлаш олдидан Андижон областидаги «Гулбоғ» совхози ва хўжалигимиз пахтакорлари биргаликда кўпроқ юқори сортли пахта тайёрлаш, ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдамида йиғиб олиш, терилган пахтанинг тайёрлов пунктларига тўхтовсиз етказиб берилишини таъминлаш учун «машинадан — прицепга!» шиорини ўртага ташладилар. Бу хўжалигимизга жуда катта фойда берди. Мавсумда 67 та терим агрегати тўхтовсиз ишлаб турди. Улар ёрдамида етиштирилган ҳосилнинг деярли 65 проценти териб олинди. Шуниси қувончлики, машиналардан интенсив фойдаланганлигимиз туфайли ёғинсочинга қолмай пахтанинг асосий қисмини териб олдик. Бу эса 95 процент ҳосилнинг биринчи сортларга топширилишини таъминлади.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, хўжаликнинг бошқа тармоқлари бўйича ҳам эришаётган ютуғимиз чакки бўлмаётир. Ҳозиргача давлатга пилла, гўшт, сут, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари сотиш йиллик плани ошиғи билан бажарилди.

ТЕХНИКА — СУЯНГАН ТОҒИМИЗ

Жавод КУЧИЕВ,
Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор, Сирдарё районидаги «Малик» тажриба хўжалигининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи.

Бу йил 10 киши бўлиб 90 гектар майдонда деҳқончилик қилдик. Ўз бўйи ҳар биримиз 9 гектар ердаги ғўзага ишлов бердик. Мақсадимиз — пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларни комплекс механизациялаш, ҳар гектар майдондан 30 центнердан ҳосил кўтариш, етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машинада териб олиш ва тайёрлов пунктига қоп-қанорсиз элтиб топшириш эди.

Астойдил курашиб мақсадимизга эришдик. 15 октябрь куниёқ ҳар гектар ердан мўлжалдаги ҳосилни йиғиб-териб олиб, планни бажаргандик. Ватан хирмонига 270 тоннадан зиёд пахта тўккан эдик. 1 ноябрга қадар ҳар гектар ердан яна 5 центнердан пахта териб олишга сўз бергандик. Бу мажбуриятни ҳам бажардик.

Биз партиямиз XXIII съезди шарафига мусобақани қизитиб, ҳосилдорликни 35 центнерга етказамиз, киши бошига 31,5 тоннадан пахта етиштирамиз, деб қатъий аҳд қилган эдик. Сўзимизнинг устидан чиқдик.

Бу йил хўжалигимиздаги 2250 гектар пахта майдонининг 1004 гектарига қатор ораси 90 сантиметр, 442 гектарига эса қатор ораларини 100 сантиметр қилиб чигит экдик. Қолган майдонларга чигит квадратлаб жойлаштирилди.

Қатор ораси ҳар хил бўлгандан кейин шунга яраша сеялкалар, культиваторлар, ўғитлагичлар, терим машиналари керак. Бунинг аксарияти янги, синовдан ўтиши лозим бўлган механизмлардир.

Совхозимизда ҳали ишлаб чиқаришга йўлланма олмаган «ХВ—1,7», «ХВ—2,0», «ХТ—1,8», «Ўзбекистон» маркали терим машиналари синовдан ўтяпти. Бундан ташқари 20 та «ХВС—1,2» терим машинамиз бор. Энг тажрибали механик-ҳайдовчиларимиз синовдаги машиналарни бошқаришди.

Бизнинг совхозимиз 5200 тоннадан зиёд ҳосил тайёрлади. Ялпи ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғи машиналар билан териб олинди. Механизаторларимиз машина терими бўйича олинган мажбуриятни ошириб бажардилар. Ҳамма терим машиналари яхши ишлади.

Баракали—430 минг тонналик «оқ олтин» хирмони тиклаган ёш областимизнинг бу йилги зафарида совхозимиз деҳқонлари ва механизаторларининг ҳам улушлари бор. Мана, бугун областимиз меҳнат аҳлининг шод-хуррамлигига шерик бўлиб турибмиз.

Шоввозлар

Сиз учун жўшиб торни тортар бўлдик,
Нени бор бу кўнгилда айтар бўлдик.
Касбию корингизни, номингизни
Улуғлаб термамизга битар бўлдик.

Сурилиб мағриб томон Мирза дашти,
Саҳнига азим шаҳар заб ярашди.
Боғлари — боғи шамол, сувлари бол,
Меҳнатнинг борми бундан ўзга гашти.

Кўкламдан то кузгача гулчи мисол,
Манзилин мўлжаллаган йўлчи мисол,
Тадбиру такаллуфда ўз халқининг
Мушкулин осон этган элчи мисол:

«Зангори кема»мизнинг соҳиблари,
Элининг мартабали ғолиблари
Тўдага солди «пўлат от»ларини
Эзгулик ихлосманди, толиблари.

Искандар, Шерқул оға иш кўзини —
Билсада камтар санар хўп ўзини.
Қувондик, Фотима қиз, Раъно терган
Пахтани йисанг қоплар ер юзини.

Манноп шер, Жавод полвон — маслакдошлар,
Турсуной, Инобатдай ўтли ёшлар,
Жо бўлди дилимизга, меҳримизга
Саодат, Назираю Назиртошлар.

Дейдилар, кекса келса ош устига,
Зиёнми ўсма тортмоқ қош устига?
Ёрдамга келса бизга шаҳарликлар
Қўлимиз кўксимизда, бош устига.

Қош, киприкдай терилган бўлиқ ғўза,
Бўлиқ ғўза тагида тилло кўза,
Бошланса ҳар қишлоқда ҳосил тўйи,
Сипқарса ярашмасми қимрон, бўза?!

Садаға Мамат жони бўй қизларга,
Чиройда тенгсиз моҳирўй қизларга.
Меҳнатда, муҳаббатда, садоқатда
Ёрига меҳри хотамтой қизларга.

Тўрангиз таълим олар устозидан:
Созидан, овозидан, парвозидан.
Андоза олар мудом баёзига
Сиз каби пахтазорнинг шаҳбозидан.

Азалдан тўй тилакли Омон оқин,
Уз қадрин билмасларга-ёмон оқин.
Урним бор ўтиришда, армоним йўқ,
Омонни қилди, дўстлар, замон оқин.

Сўйлайди Усмон шоир сози билан,
Далада тер тўкади ёзи билан.
Маърака-мажлис куни дўмбирасин
Хўп созлаб олиб борар ўзи билан.

Тўра СУЛАЙМОН,
Омон оқин БОЛТАЕВ,
Усмон шоир МАЛЛАЕВ,
Мамат бахши ИНОЯТ ўғли.

МЕНИНГ ҲИССАМ

Пахта — ўзбек халқининг миллий ифтихори, деб бежиз айтилмаган. Ҳа, бу умумхалқ ишига бевосита далада эрта баҳордан кеч кузгача «оқ олтин» ишқида жавлон урган пахтакорлар, сувчи ва механизаторлар, уни йиғиб-териб олишда деҳқонга яқиндан кўмак берган шаҳарликлар ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Биз механизаторларга эса пахта етиштиришдаги энг оғир, энг масъулиятли вазифани бажаришга тўғри келади.

Душабой ЮЗБОЕВ,
Герман Титов номли 6-совхоз.

Мен совхознинг Аҳмад Қулбеков бошқарувчилик қилаётган 6-бўлимида тракторчилик қиламан. Касбим оддий, касбдош дўстларим терган пахталарни кечиктирмасдан ўз вақтида тайёрлов пунктларига етказишдир.

Совхозимизда етиштирилган деярли ҳамма пахта машиналар ёрдамида терилиб, тўппа-тўғри бункерлардан автоприцепларга ағдарилади. Терим бошланган пайтда мен бу йил камида 400 тонна «оқ олтин» ташишга сўз бергандим. Ўзим бошқараётган «Белорусь» маркали тракторимга биратўла 6, баъзида эса 8 прицеп тиркаб пахта ташидим.

Сўзимнинг уддасидан теримнинг қизғин пайтларидаёқ чиқдим. Ҳозиргача эса тайёрлов пунктига жами 460 тоннадан ортиқ «оқ олтин» элтдим. Бу менинг КПСС XXIII съездига совғам бўлади.

ВОҲА ҚУВОНЧИ

Бугун воҳада байрам. Сирдарё шерлари қаддини ғоз тутадиган кун келди. Ватанга тортиқ қилган пахтамиз 430 минг тонна бўлди. Шунинг учун лабларда табассум, кўнгилларда куй. Қадоқ қўллар бир-бирини қисишиб муборакбод қилишади.

Деҳқон шўр ерга уруғ ташлади. Унинг кўнгли нотинч. Гоҳ кўкка қарайди, гоҳ яланғоч шудгорга. Даласида сеялка изидан бўлак ҳеч нарса йўқ. Деҳқоннинг ташвиши ортиб, уялардан бирини авайлаб, титкилаб кўради. Мана чигит безрайиб ётибди. У нам сўряпти. Нариги колхозда бутунлай бошқача дилгирлик. Ер намлик қилиб, чигит чириб қолибди. Демак, қайта экиш керак. Яна кураш бошланади. Худди душманни кутиб турган танклар сингари бир неча трактор тўсатдан далада пайдо бўлади, бир неча соатда ерни ағдар-тўнтар қилиб, ўша куниёқ бошқатдан чигит экилади. Бошқа бир жойда эса худди ўша куни деҳқон чигит суви тараб юборади.

Ерлар шундай инжиқ. Бардошли, тадбиркор деҳқонгина бу ерларда мўл ҳосил етиштира олади.

Чигит ерга тушгандан то план тўлгунча Сирдарё пахтакори юз хил ташвишни бошидан кечирди. Мурғак ғўза тупроқни аранг ёриб чиқиб, эндигина куёш юзини кўрганида унга биринчи офат ёпишди — шўр қизиб кетиб, ёш ниҳолни қуритиб қўяверди. Деҳқон яна куч билан, ирода билан ҳужумга ўтди. Дам сув қўйиб, дам ғўзанинг атрофига бирма-бир пўрсилдоқ тупроқ уйиб унга меҳрини тўкди. Сув танқислиги бошланди. Кўчатлар сўлий бошлади. «Ҳар томчи сув табаррук!», деб ўртага шиор ташладик. Минглаб насосларни юргизиб юбордик, қудуқлар кавлаб, сув манбалари топдик.

Ниҳоят, биз қийинчиликларни енгдик. Бироқ асосий иш — йиғим-терим ҳали бошланмаган. Еримиз шўрлик қилиб, пахта эрта очилмади. Энди бошқа ташвиш билан яшардик: куз яхши келадими ёки инжиқлик қиладими? Қандай қилсак ҳосилни тезроқ йиғиб оламиз?

Табиатдан эҳсон кутиб ўтирмадик. Минглаб «зангори кема»лар пахтазорга киритилди. Чаққон қўллар жадал ҳаракат қилдилар. Ишчилар, зиёлилар, студент ва ўқувчилар пахтакорга дўстона қўл чўздилар. Воҳанинг гоҳ у четидан, гоҳ бу четидан ғалаба рапорти кела бошлади. Колхозлар пойгасида Жиззахдаги машъал «Москва», совхозлар пойгасида эса 3-«Боёвут» биринчи бўлиб марраға етди.

Олтмиш бешинчи йилнинг олтин кузида Жиззахдан ажойиб механизатор қиз чиқибди, деган хушхабар тарқалди. Ҳа, чиндан ажойиб иш эди бу. Ўн биринчи синф ўқувчиси Меҳри Эрматова «Зангори кема» штурвалига ўтирди. У Жданов номли колхозда ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасига бошчилик қиларди. Ўн тўққиз ёшли қиз ишнинг кўзини биладиган пухта механизатор, яхши ташкилотчи бўлиб етишгани ҳаммани қувонтирар эди. Сентябрь ойидаёқ бригада планини бажарди. Сирдарё области планни бажарган кунда эса Меҳрининг бригадаси ҳосилдорликни 35 центнерга етказди. Ҳосилнинг 80 проценти машинада терилди. Меҳрининг ўзи биринчи йил машина бошқаришига қарамай «зангори кема» бункеридан 100 тонна пахта тўкди.

План бажарилди. Бу ғалаба воҳа меҳнаткашларининг мардлиги, жасорати туфайли қўлга киритилди. Бир процентимиз — 4300 тонна. Бу — бир ярим минг машина пахта дегани. Ҳар куни 15 минг тоннадан пахта тайёрлаган кунларимиз ҳам бўлди. Бироқ план юзга етай деб қолганда ишимиз жуда оғирлашиб, қадамимиз секинлашиб қолди. Табиат ўжарлик қилиб, намгарчилик кучайиб кетди. Сирдарёнинг ерини ўзингиз биласиз, ҳаводан бир томчи ёғса, ерга тўртта бўлиб тушади. Машиналар пайкалга киролмай қолди.

Орият кучлилик қилди. «Ҳамма сўнгги ҳужумга!» дея ўртага шиор ташладик. Жиззах районидаги Карл Маркс номли колхознинг 65 оқсоқоли ғайратларига чидамай этак боғлаб пахтазорга чиқиб кетишди. Пахтамизнинг шон-шуҳратини, кадр-қимматини тушунганларнинг ҳаммаси далага отланди. Мисқоллаб пахта териб, тонналаб давлатга топширдик.

Сўнгги кунлар, сўнгги соатлар жуда секин ўтгандай туюларди. Жуда орзиқиб кутардик ғалабадан дарак бериб салобатли жаранглайдиган хушхабарни. Ҳа, биз энтикиб кутардик. Гўё футбол ишқибози ҳал қилувчи ўйинда ҳал қилувчи тўп урилишини кутиб, юраги қаттиқ тепаётгандай. Энтикиш, орзиқиб кутиш онлари — қатъий кураш, бутун куч билан илгарига интилиш онлари эди. Шунинг учун ғалаба қозондик. Чирчиқ, Фарғона, Қўқон, Самарқанд, Навоий шаҳарларининг химиклари, Тошкент ишчилари қувончимизга шерик бўлмоқдалар. Чунки пахтакор химия мўъжизалари туфайли, техника қудрати туфайли зафар қучди.

Раҳмат ишчи дўстим, раҳмат конструктор ўртоқ! Сиз деҳқонга дўстона қўл чўзар экансиз, у яна ҳам юксакроққа парвоз этади.

С. СУЛТОНОВ.

Яқинда Кашина деган мотористка ишга чиқмади. Унинг ҳамроҳи Яҳёева ўз сменасини тугатган бўлса ҳам станок ёнидан жилмади: Кашина сменасида ҳам ишлади. Яҳёева ишдан сўнг дугонасининг уйига борди, касал ётган экан.

— Хафа бўлма, сен соғайгунингча мен ишлайман! Станокни тўхтатмайман, — деди у. Шундай қилди ҳам.

Фабрикада Яҳёева каби жонкуяр ишчилар оз эмас. Корхонада Анатолий Аксёновнинг «иши»ни яхши билишади. Энди ўн еттига қадам қўйган бу ўспирин доим хаёл суриб юрар, бошқаларга қўшилмас эди. У доим ишга бир хил кийимда, — қора шим, қора кўйлакда келарди. Комсомол комитети ўзининг иккинчи секретари бўлган Ноилага Анатолийнинг ҳаёти билан яқиндан танишишни топширди. Ноила бу ҳақда комитетга ҳисобот берди:

— Анатолийнинг онаси йўқ экан. Отаси пенсиясини олиб ичаркан. Пули қолмаганда Анатолийдан пул сўраркан, бермаса ҳақорат қилиб, ураркан. Анатолийга ёрдам бериш керак.

Анатолий ёлғиз қолмади. Унга ёрдам қилишди. Уст-бош, кийим қилиб беришди. Йигит ниҳоятда хурсанд бўлди. Ўз дўстларига миннатдорлигини билдирди.

Фабрикада ёшларнинг ҳордиқ чиқаришларини тўғри ташкил қилишга катта аҳамият берилмоқда. Тарбиялашда турли воситалардан кенг фойдаланилмоқда. Жонажон ўлкамизни ўрганиш саёҳатлари, ёшларнинг дам олиш кечалари, комсомол тўйлари ўтказиш, коллектив бўлиб кинотеатрларга бориш, балиқ овига чиқиш, спорт мусобақалари... Бундай тадбирлар фабрикада тез-тез ўтказилиб турилади.

Фабрика ёшлари «зангори олов» кишилари, Навоий шаҳрининг химик ва электрчилари, Бухоро район колхозчилари, пахтакорларининг ҳузурида меҳмон бўлишган. Корхона дирекцияси, партия ва комсомол ташкилотлари ёшларнинг ўз устида ишлаши, ўқишлари учун ҳам зарур шароитлар яратишган.

Қадимий ва ҳамиша навқирон Бухоро корхоналарининг партия, комсомол, жамоат ташкилотлари ёшларни тарбиялашга бир қадар аҳамият бермоқдалар. Шаҳарнинг «ВЛКСМ 20 йиллиги» номли тикувчилик фабрикаси, пиллакашлик фабрикаси, қоракўл тери ошлаш заводида бўлсангиз, бу корхоналар ёшларининг ҳаётини кўриб қувонасиз.

Лекин афсуски, фақат шу йилнинг саккиз ойи мобайнида шаҳар ўспиринларидан, комсомол-ёшлардан анча одам ҳушёрхонада, «меҳмон» бўлишган. Хўш, булар кимлар экан?

Йўл қурилиши бошқармасидан — Раҳим Азимов, 95- автобаза слесари, 25 ёшли Рўзиев, 988-УНР ташкилотининг ғишт терувчиси Саид Собиров, шу ташкилотнинг сантехниги Анатолий Моторенко, Ленин номли мактаб ўқувчиси Александр Завьялов...

Хўш, бу ёшлар ишлайдиган ёки яшайдиган жойларда тарбиявий ишлар олиб бориладими? Йўқ, албатта. Ёшлар тарбиясига аҳамият бермаслик, улар орасида оммавий-сиёсий ишлар олиб бормаслик, уларга талабчанлик ва ғамхўрлик бўлмагани натижасида ҳозирги вақтда ҳам ёшлар орасида безорилик, ичкиликбозлик ҳодисалари учраб турибди.

163- қурилиш трестига қарашли ётоқхонада тартиб-интизомни бузувчилар кўпайганлиги ҳақида шаҳарда анча гап бўлган эди. Трест раҳбарлари дарров бунинг «олдини олишди» — ётоқхона ёнида милиция участкаси ташкил қилдилар, холос! Табиийки, шунинг ўзи билан иш битмайди.

Келажагимиз, умидимиз, бахтимиз бўлган ёш авлодни тарбиялаш — барча жамоатчиликнинг ишидир. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни тубдан яхшилаш, уларнинг меҳнат қилиши, ўқиши, дам олишини тўғри ташкил қилиш лозим. Коммунистик партиямиз, Ватанимиз ана шуни талаб қилади.

Ҳалол меҳнат қилиб улкан зафарларни қўлга киритаётган ёшларимиз орасида безори ва бекорчиларга ўрин йўқ!

А. ФОЗИЛОВ,
Бухоро шаҳри.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

Дунё харитаси олдида

Исён жазосиз қолмасин

ЯН СМИТ ИРҚЧИЛИК РЕЖИМИНИНГ ҚОНУНГА ХИЛОФ ҲАРАКАТЛАРИНИ ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ ҒАЗАБЛАНИБ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ДОРУССАЛОМ. Мозамбик озодлик фронтининг (Фрелимо) Доруссаломда эълон қилинган баёнотида Жанубий Родезияда қонунга хилоф равишда мустақиллик эълон қилган ирқчи Ян Смитни ва унинг тарафдорларини қоралаётган бутун дунё жамоатчилигининг фикрига қўшилиб, биз ҳам уларни ғазабланиб қоралаймиз, дейилади.

Қонунга хилоф бўлган бу ҳаракат кутилмаган воқеа эмас эди ва Смитнинг ирқчи ҳукумати ҳамда Буюк Британия ҳукумати бир қанча найранглар ишлатганлигининг натижаси бўлди. Бу қонунга хилоф ҳаракатга қарши, дейилади сўнгра баёнотда, шу вақтгача ҳеч қандай чора кўрилмади.

Мустамлакачилар ва империалистларнинг қандай фикрда эканлигини яхши билганлигимиз Родезияда вужудга келган аҳволни объектив равишда таҳлил қилаётганлигимиз сабабли ирқчиларга қарши кўрилаётган иқтисодий чоралар натижа бермайди, чунки империалистик мамлакатлар ҳозир Португалияга ва Жанубий Африкага ёрдам бераётганликлари каби Смитга ёрдам беришни давом эттира берадилар деб ҳисоблаймиз. Жанубий Родезияда чинакам мустақилликка эришишнинг бирдан-бир йўли қуролли кураш олиб боришдир, зимбабве халқи, Африканинг барча халқлари ва барча прогрессив, эрксевар мамлакатлар Смитнинг ва у бошчилик қилаётган оқ танлилар шайкасининг ғалаба қилишларига йўл қўймасликлари лозим.

ЛОНДОН. Жанубий Родезия ирқчиларининг ҳаракатларига қарши Гайд-паркда оммавий норозилик митинги ўтказилди. «Мустамлакалар озодлиги учун кураш ҳаракати» ташкилотининг раиси Феннер Брокуэй митингда сўзга чиқиб, агар Англия Смит режимига қарши қатъийроқ чоралар кўрмаса Жанубий Родезияда қонли уруш бошланиб кетиши мумкин, деди.

Митингдан сўнг бир неча юз киши бош министр Вильсоннинг расмий резиденциясига боришди. Улар озчиликни ташкил этган оқ танлилар ҳукмронлигига чек қўймоқ учун Англия ҳукумати Жанубий Родезияда демократик конституция жорий қилингунча мамлакатни идора қилиб туришни ўз қўлига олсин, деган талабномани топширдилар.

Лондон, Лидс, Дарем, Оксфорд, Шеффилд ва бошқа шаҳарларнинг ўқувчилари Жанубий Родезия ирқчиларига қарши ҳарбий куч қўлланилсин, деган талабларни қувватлаб намойишлар ўтказмоқдалар. Мамлакатнинг касаба союз ташкилотлари ҳам шундай талабларни қўймоқдалар.

«Дейли Уоркер» газетаси шу талабларни қувватлаб ёзган мақоласида бундай дейилади: «Англияни ўз мажбуриятларини бажаришга ва Смит режимидан қутулмоқ учун ҳамма чораларни кўришга ҳамда «бир одам бир овоз берадиган бўлсин» деган принцип асосида кўпчилик аҳолининг вакилларидан иборат бошқарув системасини дарҳол жорий этишга мажбур қилиш лозим».

БЕЛГРАД. Ян Смитнинг ирқчилик режими Родезияда мустақил деб эълон қилганига қарши Югославиядаги университет шаҳри бўлган Загребда студентларнинг катта норозилик митинги ўтказилди. Митингда Югославия студентлари билан бир қаторда бу ерга Осиё, Африка ва Латин Америкасидан келиб ўқиётган студентлар ҳам қатнашди.

«Ирқчилар ҳукуматининг халқ манфаатларига зид бўлган ўз режимини мустаҳкамлаб олишига йўл қўймаслик, шунингдек Зимбабвенинг тўрт миллионли халқига миллий озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган адолатли курашида ўз мақсадига эришиш имкониятини бериш учун оширич ва энг кескин чоралар кўришни Англиядан талаб қиламиз», дейилади митингда қабул қилинган резолюцияда.

ДАКАР. Сенегал Республикаси президенти маҳкамасининг матбуот бюллетенида айтиладики, Смит ва унинг шериклари хомтамә бўлмасинлар: уларнинг исёни жазоланмасдан қолмайди. Африка мамлакатлари Солсбери исёнчиларининг йўлига ғов солишга ва Жанубий Родезиядаги африкалик аҳолини тўла равишда қувватлашга ўзларининг тайёр эканликларини очиқ айтдилар. (ТАСС).

Жанубий Родезия. Солсбири шаҳри кўчасидан ит етаклаган полиция патрули ўтиб бормоқда. Полиция истаган вақтида итларни граждан ҳуқуқлари ва «бир киши—бир овоз» бўлишини талаб қилаётган африкаликларга қарши ташлаши мумкин.

ЮПИ-ТАСС фотоси.

1967 ЙИЛГИ ЖАҲОН ВИСТАВКАСИГА ТАЙЁРГАРЛИК

МОСКВАДА 15—16 ноябрда 1967 йил Монреалда бўладиган жаҳон виставкасига тайёргарлик кўрувчи халқаро тематик комиссияларнинг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда СССР, Канада, АҚШ, Англия, Франция, Норвегия, Голландия, Финляндия, Дания, Италия, Австралия вакиллари иштирок этдилар. Улар ана шу мамлакатларнинг «Инсон—тадқиқотчи» интернационал павильонида «Инсон ва қутб районлари», «Инсон ва Океан», «Инсон, унинг планетаси ва космос» деган темаларда намойиш қиладиган экспозициялари билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилдилар.

Лондон ва Парижда бошқа темаларни тайёрлаш юзасидан кенгашлар бўлиб ўтди.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА

ХАЛҚЛАРНИНГ БУЗИЛМАС ҚАРДОШЛИГИ ВА БИРЛИГИ

ПРАГА. Чехословакияда Чехословакия—Совет дўстлиги ойлиги ўтказилмоқда. Шу республикада тантанали учрашувлар ва дўстлик кечалари, виставкалар ва концертлар, Совет Иттифоқи тўғрисида лекциялар ҳамда совет ёзувчиларининг асарларига бағишланган адабий конференциялар ташкил этилмоқда.

Қардош Чехословакия меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг иқтисодий ва маданий муваффақиятлари билан ғоят қизиқиб танишмоқдалар. «Бугунги ва эртанги Сибирь» деган темадаги лекторийга қизиқувчилар жуда кўп. Мамлакатнинг пойтахтида ва бошқа шаҳарларида «Совет Иттифоқи кинокамера объективи орқали» деган темада кинокечалар, «Совет Иттифоқини биласанми» деган темада ёшлар орасида конкурслар ўтказилмоқда.

Тинчлик ва дўстлик эстафетаси Совет Иттифоқи чегарасига тобора яқинлашиб келмоқда. Эстафета қатнашчилари Жанубий, Ғарбий ва Шимолий Чехия шаҳарларидан ўтдилар, энди улар Словакиядан ўтадилар. Эстафета қатнашчилари Совет Иттифоқи халқларига ёзилган мактубни икки мамлакат чегарасида СССР вакилларига топширадилар.

Бу традицион ойлик Чехословакия ва Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас қардошлиги ва бирлигини кўрсатувчи намойишга айланмоқда.

СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

ХАНОЙ. Ханойликлар «Совет Иттифоқи билан Вьетнам ўртасидаги дўстлик» ва «Бугунги Совет Иттифоқи» деган темадаги иккита Совет фотовиставкасига ғоят қизиқмоқдалар. Виставкаларни кўриш учун келган кишилар Совет давлатининг тарихи тўғрисида, СССРда коммунизм қуриш муваффақиятли бораётганлиги ҳақида, икки қардош халқ ўртасидаги дўстлик тўғрисида, маданий ва илмий-техникавий ҳамкорлик ҳамда Совет Иттифоқининг Вьетнам Демократик Республикасига беғараз ёрдами ҳақида ҳикоя қилувчи фотоматериалларни завқланиб томоша қилмоқдалар. Яқинда виставкаларни Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри Фам Ван Донг келиб кўрди.

ЮГОСЛАВИЯ—ПОЛЬША МУЗОКАРАЛАРИ

БЕЛГРАД. Бу ерда В. Гомулка ва Ю. Циранкевич бошчилигидаги Польша Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси билан И. Броз Тито бошчилигидаги Югославия Социалистик Федератив Республикасининг делегацияси ўртасида расмий Югославия—Польша музокаралари бошланди. (ТАСС).

СМИТ АНГЛИЯ ГУБЕРНАТОРИНИ ҚИСИБ ЧИҚАРМОҚДА

ЛОНДОН, (ТАСС). Жанубий Родезиядаги Англия губернаторининг уйидаги телефон узиб қўйилди. Унинг ҳовлиси атрофида полициячилар доимий равишда пойлоқчилик қилиб турибди. Англия губернатори Гиббс, дейилади Рейтер агентлиги мухбирининг хабарида, хонаки қамоқда сақлаб турилаётган бўлса керак, деган таассурот туғилмоқда.

Смит ва унинг маслакдошлари Англия ҳукуматининг Жанубий Родезияда қолган бирдан-бир расмий вакилини мамлакатдан қисиб чиқариш мақсадида амалий чоралар кўришга киришганликлари сезилиб турибди. 11 ноябрда Смит Жанубий Родезияда ҳокимиятни қўлга олганидан кейин, губернатор Гиббсни Англия ҳукуматининг вакили, деб танимайман деб гарчанд эълон қилган бўлса ҳам, аммо Гиббс, мен фақат қироличага итоат қиламан, демоқда.

Смит ҳукумати Гиббсни расмий резиденциясидан ва умуман Жанубий Родезиядан чиқариб юбориш йўлида кўриладиган узил-кесил чораларни белгилаб олмоқ учун бугун эрта саҳарда ўзининг мажлисини ўтказди. Жанубий Родезия газеталарининг хабарларида айтилишича, жумладан, Гиббснинг уйига сув ва электр энергия бериш тўхтатиб қўйилиши мумкин.

Аммо ҳозирча Смит губернаторни назар-писанд қилмаслик билан чекланиб турибди. Мухбирлар Смитдан губернаторнинг тақдири нима бўлади, деб сўраган эдилар, шу саволга у: «Қанақа губернатор? Родезияда ҳеч қанақа губернатор йўқ» деб жавоб берди.

КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Япония — Жанубий Корея шартномаси деб аталган шартнома Япония парламентининг қуйи палатасида яқинда ратификация қилинганлиги муносабати билан бу ерда Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг баёноти эълон қилинди.

Япония—Жанубий Корея шартномаси ратификация қилинганлиги, дейилади баёнотда, Корея ва Япония халқларига, бутун дунёнинг тинчликсевар халқларига нисбатан қилинган иғвогарлик бўлди.

Америка империалистлари «Япония — Жанубий Корея шартномаси»нинг ёрдами билан Жанубий Кореянинг қўғирчоқ ҳукумати ва япон милитаризми кучларини бирлаштиришга, Жанубий Кореяда ўзларининг мустамлакачилик ҳукмронликларини сақлаб қолишга интилибгина қолмасдан, шу билан бирга Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларининг «ҳарбий иттифоқини» тузишга, япон милитаристларини Осиёдаги агрессиянинг «зарбдор отрядига» айлантиришга ҳам уринмоқдалар.

Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати Япония—Жанубий Корея шартномаси пуч бир нарса ва уни Корея халқи тан олмайди, деб қатъий равишда уқтириб ўтди.

ОТИШМАЛАР ТЎХТАМАЁТИР

ДЕҲЛИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Пресс траст оф Индиа агентлиги эълон қилган расмий ахборотда айтиладики, 13 ва 14 ноябрда Покистон қўшинлари Лохур секторида Ҳиндистон позицияларини етти марта ўққа тутдилар. Сиалкот секторида покистонликлар Паговалнинг ғарбидаги районда Ҳиндистон постларини ўққа тутдилар.

КАРАЧИ, 17 ноябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс оф Пакистон агентлигининг хабарида айтилишича, бундан уч кун муқаддам Вагах ва Сиалкот секторларида бўлган отишма вақтида Ҳиндистон солдатларидан саккиз киши ўлдирилган ва яна шунча киши жароҳатлантирилган.

АФРИКА БИРЛИГИ ТАШКИЛОТИ МИНИСТРЛАР КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ ЧАҚИРИЛСИН

АДДЕС-АБЕБА. (ТАСС). Гана ҳукумати «Жанубий Родезия ирқчилари ҳокимиятни хоинлик билан босиб олганликлари» масаласини ҳал этмоқ учун Африка бирлиги ташкилоти ташқи ишлар министрлари кенгашининг дарҳол фавқулодда сессиясини чақиришни таклиф қилди.

Африка бирлиги ташкилотининг секретариати Гананинг бу илтимосини Африка бирлиги ташкилотига аъзо бўлган ҳамма мамлакатларга маълум қилди ва уларга бу илтимосни мудофаа министрлари ва штаблар бошлиқлари сессиясининг кун тартибига киритишни таклиф этди.

Конго (Браззавиль) ва Сомали ҳам Африка бирлиги ташкилотига шундай таклифлар билан мурожаат қилдилар.

ЖАНУБИЙ АРАБИСТОН ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ КУРАШИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). 16 ноябрда Жанубий Арабистон қўзғолончилари билан Англиянинг Альмаоладаги (Адан районида) патрули ўртасида бўлган тўқнашув натижасида инглиз солдатларидан икки киши ўлдирилди ва бир киши қаттиқ жароҳатлантирилди. Аданда бўлган портлаш натижасида Англия олий комиссарининг резиденциясига яқин жойдаги трансформатор шикастлантирилди.

Англия миллатлар ҳамдўстлиги ва мустамлакалар ишлари билан шуғулланувчи министрининг парламентдаги ўринбосари Жанубий Арабистонга келгандан бери озодлик армияси қўшинларининг мустамлакачиларга қарши активлиги анча кучайиб кетди. Ғарбий Ратфон, Шарқий Ҳавошиб, Сагала районларида инглиз қўшинлари билан тўқнашувлар бўлиб ўтди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● ХАНОЙ, 17 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Лаос ватанпарварлари назорати остида бўлган районлардан олинган хабарларга асосланиб, қуйидагиларни билдиради: Лаос ватанпарвар кучлари ўтган икки хафта ичида Ксиен — Кхоанг вилоятида Американинг 12 самолётини уриб туширдилар ва 13 самолётини шикастлантирдилар.

● НЬЮ-ЙОРК, 17 ноябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Америка ҳарбий вакилининг баёнотига асосланиб хабар беради: Жанубий Вьетнамда бўлган жанглар вақтида ўтган хафта ичида америкаликлардан 86 киши ўлдирилган ва 230 киши ярадор қилинган.

Ўлдирилган ва ярадор қилинган америкалик солдат ва офицерлар сони бир хафталик уруш маълумотларида илгари ҳеч қачон бу қадар кўп бўлмаган эди, деган ҳарбий вакил.

ҲАҚ ЖОЙИДА ҚАРОР ТОПАДИ

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БИРДАМЛИГИ СОВЕТ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети Жанубий Родезиядаги аҳвол муносабати билан 17 ноябрда баёнот эълон қилди.

Ян Смитнинг ирқчилик ҳукумати, дейилади баёнотда, Жанубий Родезияни «мустақил», деб эълон қилиш билан бутун Африканинг, бутун жаҳон жамоатчилигининг юзига оёқ қўйди. Бинобарин, Африка қитъасида Жанубий Африка Республикаси қабилидаги яна бир ирқчилик турмаси вужудга келтирилиб, унда 220 минг кишидан иборат оқ танли мустамлакачилар тўрт миллионли зимбабве халқига нисбатан қирғинчилик сиёсатини ўтказмоқда.

Африка халқларига қарши қаратилган бу жиноят очиқдан-очиқ Англиянинг йўл қўйиб бериши билан қилинди, шу мамлакатдаги аҳвол учун Англия тўла равишда жавобгардир. Бу ғайри қонуний чоранинг кўрилишига ва тез амалга оширилишига Англия ҳукумати сабабчи бўлди. Сўнгги икки йил ичида ва, жумладан, сўнгги бир неча хафта мобайнида вужудга келган аҳволга нисбатан Англия ҳукуматининг тутган муносабати у, Жанубий Родезиядаги ҳаддидан ошиб кетган фашистнамо ирқчиларга қатъиян қаршилик кўрсатишни истамаётганлигини равшан кўрсатиб қўйди. Англиянинг ҳукмрон доиралари ирқчиларнинг талабларини қондиришни оғизда рад этсалар ҳам, лекин амалда Ян Смит ҳукуматини ўзбошимчалик билан «мустақиллик» эълон қилишга рағбатлантириб келдилар.

Совет жамоатчилиги, дейилади баёнотда, миллий озодлик ҳаракатига қарши курашаётган ва ирқчиларнинг жиноятқорона ҳаракатини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётган халқаро империализмга лаънатлар ўқийди. Осиё-Африка давлатларидан бир группасининг Жанубий Родезияда ҳокимиятни ирқчилар томонидан босиб олинганлигига зарба беришни ва зимбабве халқининг ҳуқуқларини тиклашни Англия ҳукуматидан талаб қилувчи резолюциясига БМТда Португалия билан Жанубий Африка Республикаси қарши овоз бердилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети, деб таъкидланади баёнотда, зимбабве халқи билан ўзининг қардошларча бирдамлигини миллион-миллион кишилар номидан баён қилади. Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Совет халқи зимбабве халқининг озодлик ва чинакам миллий мустақиллик учун олиб бораётган адолатли курашида унга ҳамиша бутун чоралар билан ёрдам кўрсатиб келди ва кўрсатаверади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети қатъий ишонч билдирадики, зимбабве халқининг ҳаққоний иши тантана қилади ҳамда унинг ўз бахт-саодати учун узоқ вақтдан бери олиб бораётган мардона кураши муваффақият билан якунланади. (ТАСС).

АФРИКАЛИКЛАР КУРАШНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

Жанубий Родезияда африкалик аҳоли Ян Смитнинг қонунга хилоф ирқчилик режимига қарши курашни кучайтирмоқда.

Мамлакатнинг энг катта саноат маркази бўлган Булавайода қуролли полиция аралашаётганлигига қарамай, забастовка давом этмоқда. Полиция вакили ялпи забастовка воситаси билан шаҳардаги ҳаётни тўхтатиб қўйиш мақсадида ташкил этилган «фитна очилди» деди.

Солсберининг африкаликлар яшайдиган маҳалласи Хайфилдда полиция патруллари африкалик ишчиларни зўрлаб ишга қайтаришга уриндилар.

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШМОҚДА

СПОРТ

Пойтахтдаги Армия спорт клуби зали томошабинлар билан гавжум. Польша — Ўзбекистон полвонлари беллашишмоқда. Халқаро ўртоқлик учрашувига польшалик дўстларимиз ўзларининг Олимпиада терма командаси аъзоларини юборишган. Меҳмонлар орасида мамлакат чемпионлари, Олимпиада ва Жаҳон чемпионати қатнашчилари Ян Журавский, Марик Ронкевич, Зигмунд Потолета ва бошқаларни кўриш мумкин.

Республикамиз шарафини ҳимоя қилиш учун ажратилган курашчилар командаси состави ҳам кучли. «Жанг»га мамлакатимизга таниқли спорт мастерлари Геннадий Калеткин, Яков Сонин, Алексей Манько, Борис Бергун, Исмоил Туропов ва бошқалар қатнашади.

Биринчи бўлиб Бондарик (Польша). Сонин (Ўзбекистон) учрашдилар. Сонин эришган дастлабки ғалаба ўзбек курашчиларини руҳлантириб юборди.

Иккинчи бўлиб гиламга енгил вазнли курашчилар Ян Журавский ва Нэурби Кардаковлар чиқишди. 10 минут давом этган олишувда ғолиб аниқланмади. СССР терма командаси аъзоси, бир неча марта республикамиз чемпиони Алексей Истомин Морис Ренкевич устидан уч очко ҳисобида ғалаба қозонди.

Республикамиз ҳамда мамлакат «Динамо» жамияти чемпиони Калеткин номи ҳаммага маълум. У тўрт йил ичида 120 марта курашга чиқиб, 115 марта ғалабага эришган. У билан Польша Халқ Республикаси чемпиони Вальдемар Дапсал курашди. Ҳамшаҳаримиз олишувнинг дастлабки минутлардаёқ рақибини эсанкиратиб қўйди ва қимматли 2 очко олди. Гилам устида Алексей Манько уч марта Польша чемпиони Зигмунд Потолета курашмоқда. Потолета Манькочинг сиқувига бардош беролмайди, кураклар ерда. Бу ғалаба олишувнинг 6 минут-у 33 секундида рўй берди.

Навбат Борис Бергунга. У ярим оғир вазнда республикамиз чемпиони. Унинг рақиби Веслав Боженский. Мусобақанинг иккинчи қисми. Очколар бўйича ҳамшаҳаримизнинг қўли баланд. У ҳам Манько сингари 7-минутда рақибининг оёғига ташланди ва даст кўтариб гиламга қулатди.

Ўзбекистон — Польша эркин курашчиларининг сўнгги учрашувида оғир вазнли курашчимиз Исмоил Туропов ўз имкониятини ишга сололмади, учрашув дуранг билан якунланди.

Я. САЛИМОВ,
Ш. ҚОСИМОВ.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларида ҳаво булут бўлиб, айрим жойларда ёғингарчилик бўлиши кутилади. Республиканинг бошқа областларида ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Секундига 12-17 метр тезликда шамол эсади, шимол ва ғарб томонда 7-12 даража, бошқа областларда 18-23, айрим жойларда 26 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда булут кўпаяди, ёғингарчилик бўлмайди. Секундига 5-10 метр тезликда шамол эсиб, шамол оқими ўзгариб туради. Ҳарорат кечаси 13.15, кундузи 19-24 даража иссиқ бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРЛАШГАН НАШРИЁТИ ЧИҚАРАДИГАН

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА 1966 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»
«ПРАВДА ВОСТОКА»
«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН»
«ЛЕНИН БАЙРАГЪЫ»
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»
«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ»
«ЁШ ЛЕНИНЧИ»
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»
«ЛЕНИН УЧҚУНИ»
«ПИОНЕР ВОСТОКА»

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/XI да **Мирандолина.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/XI да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/XIда **Тошболта ошиқ,** 20/XI да **Момо ер.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 20/XI кеч соат 7 яримда **Концерт.** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист **Фахриддин Умаров,** солистлардан **М. Мўминова, Р. Мўминова, С. Шукурова** ва бошқалар қатнашади.

КИНО

Энди сизни нима деб аташ керак? — «МИР». НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 12 ва 2 да).

Қонун ва мушт — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Нюрнберг суди (1 ва 2-серия) — «ЁШ ГВАРДИЯ», «ДРУЖБА» (1-залда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЧК ходими (кундуз соат 4 да ўзбек тилида), **Улар ўтмайди** (кундуз ва кечқурун) — СОБИР РАҲИМОВ номли.

Скарамуш (2-залда кундуз ва кечқурун), **Ўн учлар** (кеч соат 8 да) — «ДРУЖБА».

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

Қора бизнес — «МОСКВА» (кундуз соат 4 да).

Яшил чироқ — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10, 11-20 ва кундуз 12-50 минутда).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ 271. ИНДЕКС 64543. Р. 02442